

34633

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6. చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 26 వ తేది శుక్ర వారము NO. 146
సంపుటము. ౬ సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ మాస శుద్ధ ద్వితియ ౨. సంచిక ౧౪౬

మిక్కిలి ప్రశస్తమైన పరిమళద్రవ్యము

ఓటోదిల్బహారు (పిష్ట)

పరిమళద్రవ్యముల కన్నిటికి నీది రాజు

ఇండియన్ షేకంబరు లిమిటెడ్ ప్రదర్శనశాలలోను చాల
పతకములను ప్రశంసా పత్రములు నియోజింపబడినవి.

వీటిలో సారాయి వంటివి మేమియును లేదు గాన ఆచార
పరుల దరహానూద వీనిని నిరవ్యంతరముగ నుపయోగింపవచ్చును. వల
విధములగు పువ్వులను నువాసన వీనియందు గలను. బిటిరాయి
చుక్కలు జీలుకామూమిద వేసిన చాలాను. అప్పుడే వానితెచ్చి
పువ్వులకున వ్యాపించు పరిమళమువంటి పరిమళ మవలెమితముగ
వ్యాపించుచుండును. వీని నువాసన నిలచునంత కాలము నురియే పరి
వర్తద్రవ్యమునకును నిలచును. వైద్యపైజా (ఆర ఆవు పుట్టి) రు 2-0-0
మధ్యపైజా రు 0-12-0 చిన్న పైజా రు 0-8-0 వి.సి. చాప్ట రు 0-5-0
మిథులమునందు కొరకనివో క్రింది సోల్ ఏజెంట్లకు వ్రాయుడు.

ఆంస్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ లిమిటెడ్ కెమికల్ కంపెనీ,
(D 126 W 100) 155 జుమ్మాపూనీడు, బొంబాయి.

సర్వవృద్ధి క విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్క్)

586

శ్రీభవమో వసు. వాచా. శంకే. వసుమో వాస్తవము.
శుభముకాదు: గానావ వేదముచేత 102 విజ్ఞాన.

ఇది ప్రపంచ సంయుక్తమునందు
కలసిన మౌఖ్యవస్తువు. అంక్ష
యూగాది, దేవులై శ్రద్ధలతో పా
క్ష గాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినము
నామించు చున్నది నియోజింపబడినది.
శ్రీభవమో వాస్తవము కాక ఎంక,
నిప్పు, పానీ, ఇట్టి మేములను
నియోజింపబడు వాస్తులకు నువ్వయి
ంచును. వల సో. క. 1-౩ 0-8-0
శ్రద్ధల నియో. 1 శ్రద్ధల పాక్ష
నిల రూ 5-0-0 సో. క. క. 1-౩ 0-8-0

1860-౦౦ వ్యాకర్ణ శాస్త్రమునకుగానికే పోషింపబడినది ఇలా
శ్రద్ధలకు 100కి 25 మాత్రములు కలిపిన నియోజింపబడు
ఇతనామా:— ధి. వి. వి. క్రి. కం. కె. వి.
కొకటికేమిట్టి పిడి సాకాన పిడి పోషా, మదరాసు

National Psycho Physical Culture
University College

WANTED—STUDENTS

Fees Moderate, Apply for Particulars to:—

Prof. B. RAMAJOGA RAO,

10, Audiappanaik Street, (Upstairs) Madras.

కారణం బ:— ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము

సంఘటనాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుకావలసింది.

శంకర శాస్త్రిరచయితలు కల 0—4—0 సో. కె. కె. కె.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, కలెక్టురేట్టిపిడి, మదరాసు.

స్వల్పము!

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!!

గుణ మధికము!!

కుంభభాషను చూచికొనిన

మోసము కలుగదు.

అమృతాం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమాషధము.

కలుకొమ్మలమాన్యుడు. కాయపుపోట్లవాపుడు. పొర్లుపుసెమ్మల వారదోలుడు. పోట్లకు పోగొట్టుడు.
ఇది చాలి యడవనెల నకలవిధమైన వొమ్మలకు సంజీవినివంటిది. వనమాలికలచే హిందూశకముందు తయారు చేయబడు
చుండును. వీనిని విశేషములతోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే నేలకునేలు యోగ్యతా
ప్రత్యక్షము పొందియున్నది. అన్ని దుశాచారములతోను చిక్కగలదు. ఒకసారి వ్రేడించి చూడుడు.

తామర తైలము

తామర, తీట, వీడుగగట్టి, దురద, ఉంగరములవంటివియు, రసెకారుకు, కెంట్రిక లూడిపోవుట మొదలగు
చుట్టగొగములను చాలినము చేయుగలదు. రా.కారాణి జొమ్మను చూచికొనుట మంచిది. కల 0-8-0 లు మాత్రమే.

మోహి నీ తైలము

శ్రీ పునఃపాలు వాడుకును యోగ్యమైనది. 5 తులములు నూనెగల సీసా 1-కి రూ 0-12-0

దంతచూరము

వంటిమెత్తులకు దిక్కవధము; కుశావనగలిగియుండును. శర్యసామాన్యముగ వాడుకును తెలియున్నది.
దద్ది 1-కి కల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 లు.

అమృతాంజనము డి పో,

109, ఫోరెస్ట్, ఫోర్టు, బొంబాయి. 6, తంబుకెట్టి పిడి, మదరాసు.

కే. ఎస్. ముతయ్యగారి

(1821) ప్రఖ్యాతిచెందిన

నారపట్టు అంగవస్త్రములు, చీరలు.

ప్రతిదినమున బాగా ఉరికికట్టుకొనుటకు చాల
యొక్కమైంది. చాల చోకగాను బట్టలు మేలుగాను
ఉండును

6 మూరలు 44 అంగులములు క్రయము రూ 4-12-0

7 " 50 " " " 5-0-0

7 " 50 " " " 6-8-0

7 " 50 " " " 7-9-0

16 మూరలు చీర 44 అంగుళములు " 18-0-0

మొదలు " 18-0-0

12 మూరలు 42 అంగుళములు " 9-0-0

మొదలు " 12-0-0

అన్ని విధములైన పట్టుకములు కొరకును.

కాటలాగు ఉచితము.

K. S. Muthiah & Co,

SILK HOUSE, EUNARES C. Y.

నోటీసు.

మద్రాసు జాబ్బిటవుక్ పెద్దివాసునిచేట గోవింద
పురానునివీధి సం 10వ కంటిపంపుగల గుల్లు మాకీ వా
రులైన మ-రా-రా-త్రీ సరిసాల వెంకటక్లిష్టియ్యతెట్టి అం
దు నన్నునికి స్వంతమై అచ్చట వారు నివసియుచున్నాడు.
మ-రా-రా-త్రీ తాత- కేశవరాజుతెట్టి సమయములోని
నివసియుటలేదు. వారికి ఆచారము ఏలాటి సం. క్రయ లేదు.
గడక వారితో లావాదేవీల ను ఎక్కడగారి వారికి సంబంధ
లనైన నోటీసులు కోర్టునన్ను వస్త్రాలను పదకు యింటికి
పంపగూడదు. అట్లు ప పియ్యచట అంగుల నాకక్లిష్టి
కు గలగు నకలపట్టుములకు 25ల పదు కని సాగుకట్టు అంబో
కిం తెలియపరచడమైనది.

కే. వి. రామచంద్రరావు

నోటీసు (1798)

చిన్నూరు డిస్ట్రిక్టు మునిసిపల్ కోర్టులో
(Original Suit No. 369/1919.

వాదకులు:—1. బొజ్జనామయ్య, 2. చెంగమ
నాయుడు. కన్యకుల, ప్రభుజీవనం చిన్నూరు తా
లూకా కోడిగుంట గ్రామంలో కాపురము.

ప్రతివాదులు:—1. ఇండియా దేశపు సైక్ర
టరీ ఆఫ్ స్టేటు గారు, 2. నాట్టా సుబ్రహ్మణ్యమొదలి,
3. సుబ్రహ్మణ్యమొదలి, 4. ఘటికాచల మొదలి,
5. చెంగమనాయుడు, 6. గోవిందుకెట్టి, 7. వాడి
యార్ రామస్వామినాయుడు.

పైకివిన వాస్తవ తమకు తిమ్మనమ్మద్రం గ్రా
మం నల్వే నె 78 లో తమ స్వాధీనములోనుండు
వంకటా తాలూకా త్రవ్వించి నీళ్లు తమ భూములకు
పారిచుకొనుచున్నారనియు దావావంకటా రా
గల అన్నివిధములైన నీళ్లకు తమకుతమ వేరొక
రికి హక్కులేదని స్థాపించుకొరకై యాకోర్టులో
(Leading ryots) అయిన యీ ప్రతివాదులమీద
నున్న వార్తకుగాను మిగిలిన లైతు మిదనున్న
దావా తెచ్చియున్నాడు. కాబట్టి చిన్నూరు తాలూకా
మురుకంబట్ల గ్రామము యొక రెవర ఆ వ్యాజ్య
ములో ప్రతివాదులుగా చేరవలయునని ఉద్దేశి
మున్నదో వారు చేరవచ్చును

Given under my hand and the seal of the
court and 12th day of August 1919.

(Sd) S. Rangaswamy Aiyengar Avergal
B.A., B.L. District Munsiff.

ఇచ్చిడిక ఫలాలైన దాని పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసవరిల్లా

అపరిమితపు రక్తములన జనించు బాధ్యములకు
శిరీషమునంటి మందు. తురుపులను, ముచ్చలను, గండములను
తుండను, ప్రాత సెప్పలను అన్ని విధములనలన గలుగు చర్మ
రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

నవోపధి సారసవరిల్లా శుభ విచ్చుట నిస్సంశయము,
శుభమునను మధ్యగచ్ఛినను అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. శిరీషమునంటి పాదరసదోషములను, ములబద్ధక
మును కారైసంబంధమును పోగొట్టిన క్రమము
శుభ్రపరచును. శరీరాకోశ్యమును గలుగజేయును. 18 రోజుల
వరకుండుటకు 4 కొమ్మ బుడ్డిలో అచ్చుబడును.

పాపైటరు.— పి. డి. సావంత్,

144. పనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి

Proprietor : P. D. SAVANT,
Fanaawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

Vitafer

The Greatest of all Tonic Foods

is a nerve food which may be
taken absolutely without risk of
overstimulation or reaction, and
with entire medical approval,
because it rebuilds natural
forces and replaces the daily
expenditure of nervous energy.

Obtainable
from
Spencers,
Madras
and
Branches,

Vitafer Small Tin 2 4 0
" Medium " 3 14 0
" Large " 5 12 0

ఫోర్మ నెంటు జారీగ జెటు

యూజేటి నూతన నాయకత్వముగా చిన్నూరు తా
లూకాబోర్డు (నెసి డెంటుగా నెన్నుకొనబడినాడు
యంత్యల వంకన్న నాయకుగా కృష్ణాజిల్లాబోర్డు
వైసునెసి డెంటుగా నియమింపబడినాడు.

గొట్టి పుట్టుల నుండర రామరాజుగారు భీమనిపట్టణ
ము మ్యూనిసిల్ కవున్సిలరుగా నియమింపబడినారు.

బహుమతుల చిన్నూరు పాఠశాల అధ్యక్షులుగా గారు తెనాలి
మ్యూనిసిల్ కవున్సిలరుగా నియమింపబడినారు.

కోవలేక్స్ పేట లక్ష్మీరెసిడెంట్ పిల్లై చాకించునా
మ్మవ్ ఇస్కూయర్ సాహేబు బహదూరుగారు తిరుపతి కృష్ణ
సిపల్ కవున్సిలరుగా నియమింపబడినారు.

బాడేటి వెంటట రామయ్య నాయకుగారు ఏలూరు మ్య
నిసిపాలిటీ వైస్ కవున్సిలరుగా నెన్నుకొనబడినారు.

తుండి నుండు రావు, బి. ఏ. బి. ఎల్., గారు కడప
మ్యూనిసిపల్ కవున్సిలరుగా నెన్నుకొనబడినారు.

పోకల గోవిందరావు నాయకు, బి. ఏ. బి. ఎల్.,
తమ్మన మాణిక్యము మీర్ చుమ్మమ్మవ్ బహారే అల్లి సాహేబు
బహదూరుగారు ఏలూరు మ్యూనిసిపల్ కవున్సిలరుగా నెన్ను
కొనబడినారు.

అస్సాల్లు డాక్టర్లు గారు శ్రీశ్రీపురము తాలూకాబోర్డు
వారివల గంజాము జిల్లాబోర్డు మెంబరుగా నెన్నుకొనబడి
నారు.

తనసీల్దారు ఎమ్. గున్నయ్యపంతులు, బి. ఏ. గారు
గుంటూరు తాలూకాబోర్డు మెంబరుగా నెన్నుకొనబడినారు.

కే. కోటిలింగంపంతులు, బి. ఏ. బి. ఎల్.; నూతన నా
రాయణ రావుపంతులుగారు గుంటూరు తాలూకాబోర్డు మెం
బరుగా నియమింపబడినారు.

తనసీల్దారు వెన్నావ వెంటట కృష్ణమ్మ రావు పంతులు
గారు ఏలూరు తాలూకాబోర్డు మెంబరుగా నియమింపబడినారు.

తనసీల్దారు ఏ. నుబ్బు గారు, బి. ఏ. గారు కోయిల
కుంట్ల తాలూకాబోర్డు మెంబరుగా పేర్కొనబడినారు.

వారెపురెడ్డి వెంజమిన్ గారు నరసపట్టణ తాలూకా
బోర్డు మెంబరుగా నియమింపబడినారు.

దంతులూరి వెంటట విజయ గోపాలరాజుగారు విజయ
నగరము తాలూకాబోర్డు వారివల విశాఖపట్టణము జిల్లాబోర్డు
మెంబరుగా నెన్నుకొనబడినారు.

నెల్లూరుగర్రు మెంటు ప్రెయినింగు స్కూళ్ళు ఆర్టింగు
గుపాద్యార్థుల ఎస్. ఎస్. వెంటట రామయ్యగారికి 6 నెల
లు మెడికల్ సర్టిఫికేట్లుమీద సెలవియబడినది.

సి. కె. శ్రీనివాస రావుగారికి మెడికల్ సర్టిఫికేట్లు
మీద మరయొక నెల సెలవియబడినది.

ఏ. ఆర్. నేవ్, ఓ. బి. ఇ. గారు చీఫ్. సెక్రటరీ
గారు ఎస్. ఇ. మార్షల్ హ్యాండ్సుగారు రివియూ సెక్రె
టరీగారు ఎల్. టి. హాన్ గారు రివియూబోర్డు జూజగర
మెంబరుగాను ఆగస్టు 28-వ తేది నుండి నియమింపబడినారు.

ఎస్. రంగనాథన్ గారు కర్నూలు జిల్లా సంద్యాల డి
విజనకు నియమింపబడినారు.

చూర్నాపురం పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు
బి. రామచంద్రశాస్త్రిగారికి 6 వారములు ప్రీవీలేజీ సెల
వియబడినది.

కొమ్మిరెడ్డి భాగ్యరరామమూర్తి నాయకుగారు తమ
స్వేచ్ఛలో మేజిస్ట్రేటు పదవికి రాజీనామా యిచ్చినందున
ఆతదవి తొలగింపబడినది.

గోదావరి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు జి. టి. ఎచ్. (వేకన్
గారికిని, గంజాము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు డబ్లియూ. ఎస్. (వ్రాసు
గారికిని, గుంటూరు జిల్లాలోని మేజిస్ట్రేటు ఏ. డి. గుండు
రావుగారికిని వాజ్మూలములను స్వనాస్త్రముతో ఇంక్స్ పుస
ప్రసాదించుట కధికార మియ్యబడినది.

అడ్డపల్లి హరిశ్చంద్రుడుగారు కాకినాడ సెషన్స్
మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడినారు.

అనంతపురము జిల్లాలోని గవేర్నెజిస్ట్రేటు ఏ. కె. రంగ
స్వామి మొదలగు గారు రెండవతరగతి మేజిస్ట్రేటుగా నియ
మింపబడినారు.

కాకినాడ తాలూకా పోలీసు స్టేషనునకు (వస్తుతము
సంబంధించియున్న చోట్లంగి చోట్లంగులు చోట్లంగిపేట గుర
జావల్లి గ్రామములు 1919 సం॥ నవంబరు 1 మొదలు రామ
చంద్రపురము తాలూకాలోని కోరింగ స్టేషనునకు సంబంధించిన

విగా చేయబడును. రాజమహేంద్రవరము తాలూకా పోలీసు
స్టేషనునకు (వస్తుతము సంబంధించియున్న సింగరంపాలెము గ్రా
మము వెన్నాపురము సర్కిలు జగ్గంపేట స్టేషనునకు సంబంధించి
నదిగా చేయబడును. వస్తుతము వెన్నాపురము సర్కిలు విక్ర
వోలు స్టేషనునకు సంబంధించియున్న పాతిర్ల 77 వైద్య కేసులు
వాడ కూరాడ వాకాడ కోడుపల్లి భావవరము అరట్లకట్ట
కాండ్రేగుల సనాపురము కరకురురు చినమామిడాడ గ్రామ
ములు కాకినాడ సర్కిలు సామర్లకోట స్టేషనునకు సంబంధిం
చినవిగా చేయబడినవి.

హోరింగ్ వాస్తవ్యులు ఆర్. ఏ. బి. బాలసుందరము
గారికి నేటిపు క్రిస్టియనుల పెండ్లి సర్టిఫికేట్లు లిచ్చుట కధి
కార మియ్యబడినది.

పంచములు.

విజయదశమి బహుమానము.

దిశరావంతుగ సెలవులలో గుడివాడలో నొకవంతు
మహాజనుల సమావేశము పనుపబడును. ఇది ఏతారీఖునజరుగు
నదియు, యందు తెలుపబడును. ఈ సభలో పంచముల అభి
ప్రయిని గురించి, కాస్త్రపుశ్చతురముగను, కేళికాలపాత్రాతి
సరణముగను, రసవంతముగను, ఉపద్యసించువారికి, మూడు
విధములగు బహుమతులియబడును. ఉపద్యసించుటయ్యుటకు,
గుడివాడ రాగోరువారికి, రాకపోకలకు, ప్రయాణభర్త
లియబడును ఆంధ్రకేళివాసులగు, పంచములెల్లముకు, ఇందుకు
తగు కృషి కల్పి జను మొదినవారు, బహుమతుల బడెను
వచ్చును ఇత్యది కేవలము పంచములకుమాత్రమే ఉద్దేశిత
బడినది పంచము క్రైస్తవులకును, తదితరజాతులకును వర్తింప
జేరదు స్వతీసిద్ధమైన, సురక్షితవలనను, అనుభవములనను
ఉపద్యసించువారికి కాని కాగిరిములమీద ప్రాసాదించువారికి
మాది చదువరాదు.

బహుమతుల వివరము:—1-6 బహుమతి రు 15-0-0
బడిపేటరావాయలు, 2-6 బహుమతి రు 12-0-0 వల్లెండు
రావాయలు, 3-6 బహుమతి రు 8-0-0 ఎం.వి.వి.రావాయలు.
ఉత్తరప్రభుత్వరములు జరుగజోరువారు గూడూ రామచంద్ర
రావుగారు గుడివాడపేట, కృష్ణజిల్లాలోని (వాడనలయును.
గూడూరి రామచంద్రరావు, నుండు వెంకయ్య.
గుడివాడ 22-9-19.

నోటీసు. (1780)

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానము
లలో 1919 సం॥ం జూలై ఆగష్టు నెలలలో
రాజదీన బంగారువగయిరా వస్తువులు యిదిగువ
కనుకరచిన వాటిని 1919 సం॥ం సెప్టెంబరు నెల
తే 29 దిలు నామవారం వగలు 12 ఘంటల
మొదలుకొని తిరుపతిలో దేవస్థానం ప్రెసరీ ఆఫీ
సు వద్ద అదినమున్ను తర్వాత యేలం పూర్తిలయ్యే
వరకు ప్రతిదినము ఆదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం
వేయబడును యేలములో సవాలుచేయ కోరు
వారు దేవస్థానం కచ్చేరీలో ముందుగా నఫరు 1 కి
(రు 100) నూరురూపాయలు ధరావత్తుకట్టి యేల
ములో సవాలుచేయుటకు అర్హులను పొందవల
సినది. యేలం యిదిగువ చేవ్రాలు చేసినవారివల్ల
మంజూరు అయినతేది లగాయతు 30 దినముల
లోవల యేలం మొత్తం చెల్లించి లాట్లను పుచ్చు
కొనవలయును.

మాల్ వివరం.	సుమారు మొత్తం.
1 బంగారు దఫా ఒకటికి రులములు 30 కుత్తు 670 రులము	
2 బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు 6	
3 వెండి దఫా 1000 రులము వంతున	3940
4 వెండినాణ్యములు లాటుగా రకములు 6	
5 హాల్ కిభార్ముములు	6230
6 తేగడ రూపాయలు	2060
7 తేగడవైసాలు ఒకలాటుగా	రు 270
8 తామ్రము ఒకలాటుగా కేర్లు	640
9 రాగివగైరా పాత్రలు ఒకలాటుగా కేర్లు	860
10 వస్తువులు వగైరాలు	"
11 కర్పూరం వగైరా చిల్లర జరిగి సామాము	
దేవస్థానం ఆఫీసు	M. Suryanarayana Rao.
తిరుపతి	
16-9-1919	For విచారణ కర్త.

పంజాబునకు సహాయము చేయుడు

10:

వచ్చే యాదివారము సాహిత్యము 4 గంటల కేసు విశేషము తెలియునా? బహుశః మరదిపోయి యుండును. అర్థవంతము వీధి యందలి గోకేసవలలలోని బహుశః జైమికి తెచ్చుకొనుడు. ఒక జేబులో అద్భుతకృతీకృతు నిమిత్తము 4 అణాలును రెండవ జేబులో కొనుగోలునకు చాల యాహుతి యను తీసికొని రండు. బహుశః సెవరు ప్రారంభించెదనో తెలియునా? ఇప్పుడు చెప్పగూడదు. చాణాపూవారు. మాదవగిన వారు తెలిచెదరు. వారిని మానుటకైనను తప్పక రండు. జేబులో అభయమును 4 అణాలు తెచ్చుటకు మరువకుడు. మర చితిగాలోనికి వచ్చుటకు మాదవలనవదు. మరి వారిని మాను తెట్టు? ఆదివారమునాకు మరయే వింతలు? సోదములు శ్రేపు కాబట్టి బంధుమిత్ర సమేతముగా తప్పక రండు.

* * * * * మాకు సమ్యక్తమును బహుశఃమిటి నెకటరిగారు వస్తువులను సాధారణపు వెలకు తక్కువగా వస్తులూకొన్నారు. ఇట్టి సందర్భములలో ఎక్కువ వెలలు వచ్చుకొన కాకొన్నను వారి యేర్పాటునకు విరుద్ధముగా ప్రస్తుత మేమి యు జరిగెను. మొదటి దినమే కస్తూరు లన్నియు చవుకగా అమ్మివేయబడుట అన్నది గనుక తప్పక వెంటనే రండు.

* * * * * చాల వెల గల వస్తువులును, చారిత్రక ప్రధానములగు కస్తూరులును కూడ గలవు. చవుకగా అమ్మివేయబడున. మరు సటి దినము మొదలు ఆమ్మిన నోటికి 2 అణాలే. కొడలు కన కాకొనలు లేకున్నను చాలయందీ గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి వస్తుప్రదర్శనము మాడక వచ్చును. అట్లు ఆర్. వెంకయ్య గారు ఇచ్చిన గర్ కంకరన్నాయుని గారి చిత్రపటము గలదు బంగారుసరిగల కట్టుకట్టి యొకటికలదు. విక్రయియ మూర్తి జియనునందలి చిత్రపటమును కొన్ని యొకరి చిచ్చియున్నారు.

* * * * * బహుశఃమీ వస్తువులకు మరవకుడు, మరవకుడు, మరవ కుడు.

* * * * * సాయము సేయు సుదారులు (ఎమ్. కే. గాంధీగారు.)

ప్రియులైన ఆరంభముగారు, పంజాబునకును గూర్చి యేమైన ప్రాయశఃపూర్వము ప్రార్థించిరి. దరద్రుత్వం తమైన యారాధ్యమునకు జరిగినది మనము నమ్ముచున్న యాక్రమమును వెల్లడించి సంపూర్ణ ధర్మమును వదలకుట మన కవశ్యకర్తవ్య మని మీకు జవాబు చెప్పుచున్నాను. దానికి మూడు మార్గములు గలవు:—

- (1) కృషియును నిమిత్తము చందా లిచ్చుట.
- (2) కరుణకరుణగా తెలిసినంతవఱకు విషయములను వదిలిపెట్టి నిర్ధారితాంశమును ప్రకటించుట.
- (3) ఏమియోను తదనంతరముననుసరించి జరిగిన కార్యములనుగూర్చి బహిరంగముగాను నిష్పక్షపాతముగాను విచారణ జరుగవలెనని వీధివిధిని సందుసంధునకు సభలుచేసి తీర్మానింపవలెను.

మాంటు ప్రభువుగారి కవిటీ ప్రతికేజును విడివిడిగా విచారించదని తెలియుచున్నది. ఇట్టివిచారణనిమిత్తము ఇద్దరుజడ్డీలు నియమింపబడుదురు. ఆజడ్డీల వదలి మనము విశ్వసించదగినవారు నియమింపబడునట్లును ఆజడ్డీలకు తిరిగి సాక్ష్య విచారణకుమాడ చేయుట కవకాశముగల సంపూర్ణాధికారముండునట్లును మనము ప్రయత్నించి సాధింపవలెను. ఈ రెండు విచారణలు సరిగా జరుగుటకు గాను ఆవసరమైనో రాజ్యాంగశత్రుత్వస్వాధీనులను జేసియెనను, రాజకీయబంధిగియు లకు విముక్తి చేయుట యావశ్యమనియు మనము కోరవలెను.

మన కష్టములను బాపి స్పృహ కల్యణముగానున్న కా సనమును రద్దుచేసినగాని సంస్కరణము లన్నియు నిరవయోగము లని నా యభిప్రాయము. — 29-9-19

* * * * * సతారానుండి సహాయము.

సతారా, సెప్టెంబరు 21:—

ప్రియమిత్రుడా! పంజాబు సహాయనిధి విషయమై మీరు ప్రాసనజాలు చేసిరి. క్రిందటి జూలై నెలలో, పంజాబు జేతమున సంచారముచేసి, ఆచుట్టికట్టలను చూచితిని.

అక్కడ నేను చూచినదానికిని, వినినదానికిని, మిక్కిలి దుఃఖించుచున్నాను. దీర్ఘకాలమును బట్టిన గారిని దర్శించి మాటలాడితిని. ఆపుడుమాటలాడినదానినిబట్టి స్థితిగతులు అనుకుంటున్నాను. తలచితినిగాని, అటులు జరుగలేదు. సరళాజీవి భర్తయొక్క ఆస్తిని వదిలివేసినారు. ఇప్పుడు స్థితిగతులు కొంతకంతకు మారిను శిశువుపడినవారందరికీయును మార్పుకలదు. వ్యాయముజరిగినట్లుగా భావించుటకు వీలులేదు. నేను కొంతద్రవ్యమును అనుబంధిని శ్రీమద్రాజ్ కి బంపివాను. కాని అమెరికి నాకు ప్రాణాలులేదు. సరళాజీవివలెనే కష్టదశ యందున్నవారికి మనము సహాయము చేయవలసి యున్నది.

ఆర్. పి. కరండికారు.
* * * * * పాంచాలదేశస్థులకు శిక్ష.

కుంభకోణం, సెప్టెంబరు 24:— మన పాంచాలసోదరులకు శిక్షమైన దెబ్బలు తగిలి వని. ఇది మానవ ప్రేతియు యుద్ధసమయమున వారి రాజభక్తికి చలనమైన కలగలేదు. నామ్రాధ్యమునకు సైనికులు కావలసినవచ్చినపు డెల్ల వీరు మిక్కిలి యుత్సాహముతోడను, భక్తితోడను చేరిరి. ఇందుననే ప్రభుత్వమువారు సహా ఆ సేక పర్యాయమును కొనియాడియున్నారు. కాని, యుద్ధము యొక్క బౌద్ధత్యమున, జేతముకాంతిని వచ్చునయములతో అంగు ప్రభుత్వముచే జేతము తిరుగుబాటు చేసినట్లుగా ప్రాటించెను. సామాన్యకాసము లన్నియు కట్టివెట్టబడినవి. యుద్ధ కాసన నియమములు అవలంబింపజేయబడినవి. ఇందువలన గతిగిన పర్యవసానము జేతముకలెల్ల వెలిసినవియమే. యుద్ధము బహుశః ప్రేతిగా జరుగుచున్న సమయమున సంతయు రాజభక్తిగల వీరులు, ఒకయూర సంక్రాంతిజేతము దిగ్విజయము గాంచుటకు ప్రారంభించుచుండగా రాజసోదరులై తిరుగబాటు చేసి రను సంక తిని క్యాసార్ము కాదు. ఇందియాగ వర్ష మెంటు చాలా తేల్చిన పర్యవసానముతో ప్రజలేకవింజబాలరు. ముదోయము రాజభక్తి పరాయణులు ఇది మనకు పుట్టుకతో వర్షదినగుణము. ఒక జేత నిట్టివనులు అకస్మికముగా తిరుగుబాటుచేసినారా అందునకు ప్రత్యేకమైన కారణము అందియుండ వలయును. అనలు, తిరుగుబాటుస్థితిలో ప్రజల అందినారా? ఇందియెడల కారణములేమి? ఈ సంగతులనుగూర్చి విచారణజరిగిన జము బయటకువచ్చుచి నమ్మెదను. దీనినిపోనిండు. యుద్ధకాస నము సమలలో దెబ్బకుటలని, చిన్నలను పెద్దలను, ఆకు వారును, పిల్లలను, నిరాధారు లయున్నారు. అపదలోనున్న వారికి హిందువులెన్నడును సహాయము చేయకపోలేదు. ఇట్టి యావద భగవత్ప్రేమ మైనను, లేక జర్మకల ప్రేమమైనను, కష్టములో నున్నవారికి మనము ధారాళముగా సహాయము చేయకపోలేదు. పంజాబులోని మన సోదరులను, సోదరినీయులను, పిన్నలను పెద్దలను, దుఃఖ సమద్రుమన బడియున్నారు. ఇక్కడ మనము దసరాను హోత్సవమునం దుండి సంత్సరింపవలెను మై యున్నాము. ప్రతి దినము జేవులసమమును జేయుచు ఆ సేక ధర్మకార్యములు మొనర్చుచుండెదము. ఇట్టి సంత్సరణసమయమున మన పంజాబు సోదరులకు, సోదరికలకులకు మఱుటకు వ్యాయమేనా? కాదు. ఒక్కవాటికి కాదు. ప్రతివాని స్పృహ యును పంజాబువారి కష్టములు వినినపుడు సీతైపోవుచున్నది. కక్కిరియిని హిందువులు మహమ్మదీయులు, శ్రీలలును, పురుషులును, నెల్లరు పంజాబువారికి సహాయము చేసి ధన్యులగుదురుగాక.

ఎన్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు.

ఉత్పరంధూరులో కొంతమతమును ధ్వంసము చేయుట:—మాగ్నికము చెరువు లోవైపు కట్టవెంటి కొంతమతమును మొకదానిని స్థాపించి అచ్చట కాళివండి తేబడిన తుక్కలొంగుమున ప్రతిష్ఠ చేయబడు నని పురావరియము చేసి దానిమున ఒకటిన్నర గజముయెత్తు గోడను వాల్చువైపుల అన్యోన్య ద్వ్యోహముననువలన నిర్మించుచుండగా ఈ గ్రామములో కొందరు 20 వ తేదీ రాత్రి నిర్మాణము గావించిరి. —ఒక పురవాసి.

బాలప్రేమకుందరి పుస్తకభాండాగారము, సోమేశ్వరం:—సోమేశ్వరమునందు పుస్తకభాండాగారము ఒకటి స్థాపించితిమి. ప్రస్తుతము 200 వందల పుస్తకములు గలవు. 50 రూపాయలచందాలు చేయబడినవి.

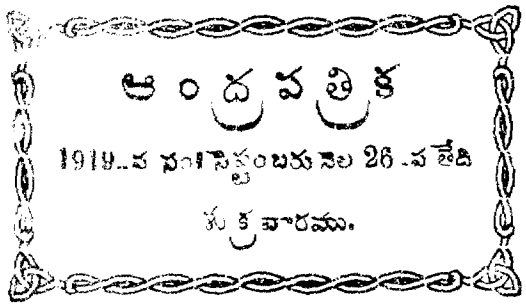
ఆయుర్వేద వస్తు ప్రదర్శనము.

చెన్నపురి, ఆయుర్వేదకలాశాల.

నిన్నటిదినము సాహిత్యము 5 గంటలకు చెన్నపురి ఆయుర్వేద కలాశాలలో బౌద్ధకప్రదర్శన ప్రారంభింపబడును. శ్రీమత్సంతోషాధికారి సభ ప్రారంభమైనది. ఆయుర్వేదవైద్యమున గోమయేర్పాటుగాను అన్యతరసోమిది. పురమందలి ప్రముఖులు ఆయుర్వేద యూకానివైద్యులును సభిసంకరించి యుండిరి. అత్రటి శ్రీరాజావైద్యులను కండితి డి. గోపాలాచార్యులవారి కల చచ్చిని యుపన్యాసమును గావించిరి. విద్యార్థుల కోరిక ననుసరించి ప్రదర్శనమునకు ప్రారంభించితిమి. ఇచ్చట ఇది శ్రాత్రవధితి. ఇందలి మందులు వాడు కష్టించి చేసినవి. ఈపద్ధతి అభివృద్ధి అగుచు రాగా రాగా విద్యార్థులకు ప్రాసంగ్యవృద్ధి యగును. ఇతరవిద్యులకు లెకేటము పుస్తకముల జదివిన మాత్రమున వచ్చునది గాదు. క్రియాశాలల నుండలయందు. అందుకై వీరికి కలకానిత్యక కరింపజేసిరి. పూర్వపు రసకాలానుల క్రితక ప్రభువులు సంకీంచు చుండిరి. వైద్యకాలల నెలకొల్పియుండిరి. ఆ కాసములుగలవు. ప్రకృతిసంస్థిగులబట్టి యిపు సుండిన మాత్రమైన ఈసాంధ్రనాములును నెలకు సేమ చేసి సంధేవాని వాడెముచున్నది. ఇతర జేతము వైద్యులు వీరు నలంప బ్రతుకొందరు గాను ఆసాటికి తాళి యిది విద్యార్థుల అభివృద్ధి నుండి ఆసంధేవానిల బాకవలసి యున్నది. పూర్వపు లూర్కలకు ప్రకృతి సాక్షాత్తులకు కున్నట్టి సీసాలయొక్క సోమము లీపోయినను, వారు క్షయముగా గనిపెట్టిన మట్టికుప్పలయందీ క్రిందపాదములచేసి గుణమును గాంచుచుండిరి. భౌతికదృష్టికి అందరాని యొక్క హాటికాడికల ఆధ్యాత్మికక్షాంతిగా గనిపెట్టిరి. విశేషావధుల ప్రదర్శనములవలన జేతమునకు నష్టము వాటిలుచున్నది. ఆయుల పారమార్థికదృష్టి భూతదయ నశించి వైద్యకాలల పర్యవాలకు పరిణమించియున్నది. మనవైద్యులు మన బౌద్ధకములకు నుపయోగింపక మానుదురు గాక అనకొన్నను జేతముందలి విషముచే ముదలగు నపకృతకార్యము లెరుమతి నంది బౌద్ధకముగా మరవవలెనై ఆ సేక రెల్లు లాభముల గడించు చున్నది. అందువలన జేతము కెంతవఱకు వాటిలునో గమనించిన మనముకు వ్యసనమగుచున్నది. పరిశోధనలను అనుకరి. చరకముపురుగుకాలమునాటికి కొన్ని వస్తువులయు భేదించిరి. అట్టికత్తి సాగ్యమైసరి వరకు సంపాదించ బ్రతుకొందలములు. ఇంకెంత అధికముగ విద్యార్థుల ఆత్మసాహిత్యో ముందును బ్రతుకొందలము గాక. డాక్టర్ ను బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ వి. పి. ఎ. వి. సి. ఎ. గారు ఈవిషయమై కొంతవడి నుచ్చటించిరి.

వైద్యరాజ డాక్టర్ ఆరంభించుచున్న కళ్యాణింది. చెప్పులసిన ఆ సేకవిషయములను శ్రీరాజా ఆచార్యులవారు విపులముగా తెప్పియున్నాడు. వీనినే మరలనేక కొంత చెప్పెదను. ఆయుర్వేదబౌద్ధకము, ఆయుర్వేదకాస్త్రసద్ధి ననుసరించిన గాని యుపయోగపడవు. ఇతర వైద్య విధానమున వీరి నభివృద్ధి నొందింపవలయున్న ఆ సేక సంకేతములు గలుగును. ఆచార్యులవారి నట్లు ఇది గురువులనుండియే గ్రహింపవలసినవిద్య. మూడునాలుగువందలసంవత్సరముల మాత్రమే సమగ్ర మగునది కాదు. ఎట్టికత్తి తెలిసినయిన నే యుండవలసింది.

ఆయుర్వేదాచార్య, ఎం. మాధవమూర్తిగారు ఈ విషయమునే యుపన్యసించిరి. అభ్యుత్థుల ప్రవర్తనలార్థముల బోధించిరి. ఇతరులు మందుల మనము చేపొనకూడదు. వీనినే వృద్ధిచేయవలయును. అనంతరము అభ్యుత్థులు శ్రీరాజావైద్యులను గోపాలాచార్యులవారి కోరికవైన బౌద్ధకములకు తెరచి. అందు విద్యార్థులచే ఏర్పడతరండి గావించి సిద్ధము చేయబడిన కాలపాటరసము మొదలగు ముప్పైలుగు లోహవైద్యాంశ నువర్ణధిస్థానము లేవ్యములు అవసరము ఆరగములు మున్నగు బౌద్ధక వాసాధిని నిర్మాణములు సభ్యుల కధికారంప మొనకూర్చిరి. వస్తుప్రదర్శన సంయోజక విధానవై పుణ్యము దాని మనోహరియ, రవణీయముగ నున్నది. అందు కాసములు అనేకమూలికాయలగూడ గలవు ప్రేక్షకాంతరము సభ ముగిసినది. ఇకముందు కరుణగా 10 దినములు కలాశాలాధివసమున ఆయుర్వేదవిషయముల గురించి ప్రసిద్ధ వైద్యులచే సువన్యాసములు గావించబడుచుండును.

భారతఖండము-రాజ్యవ్యవస్థలు.

భారతఖండవిషయములను జెయిలి హెర్బులు, నేపను, మాన్యైస్టరు గాడ్డియను, జెయిలిన్యూసు, ఇండియా, రాండుటేబిలుపత్రికలు సాదరముగను, టైముస్, టెస్ట్ మిండిస్టరు మొదలగు పత్రికలు సామ్రాజ్యదృష్టితోను, అబ్జర్వరు, జెయిలిన్యూసు, సండే టైముస్ మొదలగు పత్రికలు బ్రిటీషు ప్రయోజనముల దృష్టితోను జూచుట యాచారమైనది. భారతరాజ్య వ్యవస్థలను కేవలము భారతభావములతో జూచుట మాత్రము బ్రిటీషు జనుల కిది భవసాధ్యము గాదు. భారతరాజ్యాంగ సమస్యని సది సము ను గహనముగచున్నది. సామ్రాజ్యానంతర సమస్యలు భారతరాజ్యసమస్యను గహనముగా చేయుచున్నవి. బ్రిటీషుప్రభుత్వము ఈజిప్టునందు రక్షణరాజ్యమును స్థాపించుచున్నది. అరాబియాలోను రక్షణరాజ్యమును స్థాపించుచున్నది. మెసపొటేమియానందు ధర్మకర్తృత్వమును స్థాపించుచున్నది. పారసీకమునందు రక్షణప్రభుత్వమును స్థాపించుచున్నది. ఆసియా ఖండమునందు వ్యాప్తమైన బ్రిటీషు సామ్రాజ్య భారము విశేషముగ భారతఖండము మీద కడు నడుటకు సూచనలు గలవు. ఇప్పుడు మెసపొటేమియానందు 80,000 భారత యోధులు గలరు. లక్షలమందినివాండుగలరు. భారతసర్వాధికారులు నుండి మెసపొటేమియా కేవల వ్యయము చేయబడినదేమో తెలియకున్నది. పారసీకమున కప్పురు బెట్టదలచిన ముత్తమునందు సగము భారతఖండము ఇచ్చుకంటే లేర్పాటుచేయబడినది ఇతరవిధములను పారసీకమునందు భారతవర్షమునకు ప్రమేయమును గల్పించుకొనుట యవసరంబుగాగలదు. ఈజిప్టునందును అరాబియానందును భారత యోధుల నివాస మవసరంబగుచున్నది. ఈ భార నిర్వహణము దినదినప్రవర్ధమానముగట సహజము. ఈ మహాభార నిర్వహణమును రాజ్యాధికారులు ప్రజాప్రమేయము లేకను నిర్వహించుచున్నారు. ఈ భార నిర్వహణమువలనను భారతఖండమునకు మాత్రము విశేషము ప్రయోజనము గలుగు నని నమ్ముజాలము. డాక్టరు రూథిఫుల్డుగారు పారసీకక్షణమువలనను భారతఖండమునకు గలుగ నున్న నిర్బంధములను సూచించియుండిరి. ఈ విధముగ దేశభారమును వృద్ధిచేయుచు భారవాహకులగు భారతీయులకు భారరూపమునైనను దెలుపక పోవుట సంకల్పసిద్ధికి సాధనము గాదు. ఈ మహాసమస్య యెటులున్నను భారతదేశస్థిని గురించి వత్రికలు వ్రాసిన వ్యాసములు బ్రిటీషు ప్రజల విశాల సంకుచితభావములను దెలుపుచున్నవి.

రాండుటేబిలు పత్రికాభిప్రాయము
నేపనుపత్రికయును జెయిలి హెర్బుపత్రికయును రాజ్యాంగసంస్కరణముల విషయమునందును వంజుబుశీలయందును నుదారశీలమును జూపుట యవసరమని వ్రాయుచున్నవి. అంతర్జాతీయ బ్రిటీషు సామ్రాజ్యసాధనము నాకాంక్షించుచున్న రాండుటేబిలు పత్రిక సెప్టెంబరు సంచిక

యందు భారతవర్ష సమస్యలను గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసము గమనార్హముగనున్నది. రాండుటేబిలు పత్రికయందలి వ్యాసమును యూరపియనుడు వ్రాసినటు లూహించవలసి యున్నది. ఆఫ్ గను యధ్యక్షును విమర్శించును “వరరాజ్యాక్రాంతి వాదులు కాబూలు నాక్రమియకొని స్థిరశాంతిని స్థాపించలేదని చింతింపను ధైర్యసాహసములు గల ప్రజల స్వతంత్రమును పాడుచేసి ఆసియాప్రస్థములకు సరిహద్దులను పెంచవలయు నను సంకల్పము లేదు.” అని వ్రాసింభావము యుక్తముగ నున్నది. ఏ రాజ్యమునకు గాని భద్రమైన సరిహద్దులు ప్రజల హృదయములందు గలుగవలయును గాని భౌతికవిదర్భకములందు గలుగ నేరవు. కచ్చిక బయల్ల కనువులను వలె బలహీనమైన రాజ్యములు రాజ్యాధిమానులను సమ్మోహించజేయుచుండును. వరదేశ సంబంధములను విమర్శించుచు సంబంధము గల యితరవిషయములను నేల విమర్శించలేనో తెలియకున్నది. భారతభూమికి వరదేశ సాహచర్యమువలన గలుగ గల సాధక బాధకములను విమర్శించుట యవసరమని లోక కర్షితులు తెలుపుచున్నవి. అంతర్జాతీయసమస్యలను విమర్శించుచు వ్యాసము వికరీతాభిప్రాయములను దెలుపనందులకు సంతసించవలయును.

“హిందూదేశమునకు జూర్చి విషయ వ్యాపించలేదు. ఆ కాంతికి సహజకారణములు మూలములు. యధ్యక్షులయందనుభవకర్తవలన నుభయించిన ప్రజలకు కాంతిస్థాపనము సుభములకు గలిగింపదులేదు. మహమ్మదీయులకు తురుష్క సామ్రాజ్యసమస్య గొప్ప కలవరములకు గలిగించుచున్నది. రౌలటుచట్టము రాజద్రోహ కలంకము నాపాదించుచున్నది. ప్రజల కసంకృప్తిగలిగించినది. ప్రజాభిప్రాయమును తృప్తికరించి చూటకు కావనమును జేయుటవలనను గోపావేశములు గలిగినవి. గంధి మహమ్మదు కల్యాణహామిని రౌలటు భావన ప్రతిఘటనమునకు ప్రకటించెను గంధిగారు వంజుబు ప్రదేశ విషేషము గొప్ప కలవరములకు గారణ మైనది. నైస్యప్రభుత్వము దాడుటకు ననేకావస్థములను గలిగించినది. కారణము తెప్పియైనను వంజుబును దవర్ధములు గలిగినవి. దేశమున దంతటను నైస్యప్రభుత్వ వ్యవహారములు గోపావేశములను గలిగించినవి స్పష్టముగ దెలియుచున్నది. నైస్య ప్రభుత్వపాలన మంధికారము సర సము గ జరిపియుండవచ్చును. క్షీలకు తగ్గించినను మధికారలక్షణమున ప్రజలకు నుముఖ్యము గలుగ లేదు.....”

ఈ యున్న వరంతులన్నియును సధికారులు నిష్కలముగ వారి యాచరణములను దెలిపిన గలిగియుండవు. వంజుబునం దధికారు లవలంబించిన రహస్యవ్యవహారములు ప్రజలకు మహా సంశయమును గలిగించినవి. ఈ సంశయమును నిపు డధికారులు శాసించిన యభయశాసనము బలపరచినది. ప్రజలను నుముఖులను జేయుటకు రాజ్యాంగసంస్కరణములను వెంటనే యాచరణము నందు బెట్టుట యవసర మని రాండుటేబిలు పత్రిక వ్రాసిన యభిప్రాయమును బ్రిటీషు సామ్రాజ్య జేమమును గోరెడినా రందరును ముఖ్యముగ నై డెన్మాము వర్గమువారును గ్రహించుట యవసరము.

రాజ్యాంగ సంస్కరణ శాసనమునకు రెండు తరగతులవారు మాత్రము సంపూర్ణ సానుభూతిని తెలుపుచున్నారని వ్రాయుచు రాండు టేబిలు పత్రిక చమత్కారముగ వర్ణించినది. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకై బ్రాహ్మజాతీయులను ద్విరాజ్యాంగరక్షణమునకై యూరపియులను శాసన సూత్రముల సంగీకరించుచున్నారనియును మిగిలిన వక్షముల వారందరును సంస్కరణ శాసనమును ఖండించుచున్నారనియును వ్యాసమునందు యథారస్థితి తెలుపబడినది. దేశమంతయును సర్వ శంకభయ నాయకుగారి ప్రత్యేకాభిప్రాయములను

ప్రమాణములను నైకొనుచున్న దని వ్రాసిన యభిప్రాయములను పార్లమెంటు విచారణ సంఘము గ్రహించవలసియున్నది. యూరపియను వ్యాపారస్థులు విశాలమైన సంస్కరణములకు భయపడుచున్నారని వ్యాసమునందు వ్రాయుటకు గారణములు మహావ్యాములుగ నున్నవి. రాజ్యబంధము లేని విదేశములందు బ్రిటీషు ప్రజలు వ్యాపారమునకై ద్రవ్యమును వినియోగించినపుడు రాజ్యబంధముగల భారతఖండమునం జేరి వినియోగించు రో తెలియకున్నది. ఒకవేళ ఆ స్థితి సంభవమైనను రాజ్యాంగమునకు ప్రయోజనము ప్రజాజేమముగాని విదేశ వర్తకసంక్షోభము గాదు. ఉదారమైన రాజ్యాంగ సంస్కరణములను వెంటనే చేయుట యవసర మని రాండుటేబిలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. కాని ఉదారసంస్కరణములను భారతీయుల దృష్టితో నిర్ణయించుట యచితము గాని అధికారుల దృష్టితో నిర్ణయించుట ప్రయోజనకరముగాదని సంస్కరణాందోళనము రాయబారుల సాక్ష్యములు జేశావసరములు వ్యక్తము చేయుచున్న విధమును పార్లమెంటు కమిటీ గనుగొనుటవలనను వారి విచారణకు మంచిఫలము గలుగగలదు.

సామ్రాజ్య శాసన సభ

సామ్రాజ్య శాసనసభాసమావేశము నిన్నటి యుదయముతో సంతము నొందినది. మహాదాందోళనమునకును తీవ్రఖండనమునకును మూలమైన యభయశాసనమును ప్రభుత్వమువారు ప్రజల యభ్యర్థనములను పేడచెవినిబెట్టి శాసనమును జేసిరి. ప్రజాప్రతినిధు లుకపాడించిన సవరణలన్నియు నొకదాని తరువాత నొకటి త్రొసివేయబడినవి. మూలవ్యగారు కుసంఘమును నేర్పరచి శాసనమును విమర్శింపవలయు నని చేసిన తీర్మానమును విస్మయము గారు నిరాకరించిరి. విస్మయము గారు “శాంతిసంరక్షణమున కవసరము గాన” మొదలగు వాక్యములను విస్మరించి “నైస్యప్రభుత్వము స్థాపించబడినది.” అని యుకపాడించిన సవరణ నందరును సంగీకరించిరి. శర్మగారు, సింహగారు, మూలవ్యగారు మొదలగు వారు కపాడించిన సవరణలన్నియును నిరాకరింపబడినవి. శాసనప్రయోజనమునకు భంగము గలుగని మూల సవరణలను విస్మయము గారు సంగీకరించిరి. శాసనమును సభ్యులు చురభిప్రాయములను బోత్పడించి యామోదించవలయు నని కోరుచు విస్మయము గారు మహాత్మాగంధిగారి యామోదమును ప్రమాణామోదముగ నుండగల దని తెలిపిరి. గంధి మహాత్మునిపట్ల విస్మయము గారి కిదిధమున గలిగిన విశ్వాసమితరవిషయములందును నుండిన విస్మయము గారి భావములను భారతీయు లాదరించుచున్నారు. అధికారరక్షణమునకే శాసన మవసరమని యందరంగీకరించుచున్నారు. అధికారులు యుక్తముక్త ప్రవర్తనము విషయమును విచారించుట కొక యుపసంఘమును నిర్మించి ఫలము తెలియకపూర్వ మె అధికారుల కభయ మొసంగుట ప్రభుత్వము దృష్టిని నవసరమైనను ప్రజల దృష్టిని న్యాయసమ్యక్తము గాని ప్రయోజనకరము గాని కాదని భారతీయు లేకగ్రీవముగ ఘోషపెట్టుచున్నారు. వంజుబుశీల విషయమై గంధిగారు నేడు ప్రచురించినభావమును విస్మయము గారు గ్రహించిన గంధిగారి అంతరంగము వారికి దెలిసియుండును. మూలవ్యగారు వారికి సహజమైన సాహసధైర్యములతో సభయశాసనమును శాసనము చేయుట యుచితమని తెలియజేసిరి. మూలవ్య గారు నైస్యప్రభు

త్యాగవరమును శంకించిరి. అవసరమైనను పాలన విధానము సంతృప్తిగాని కొంతనుగాని సమర్థించిన గాని శాసననిర్మాణము సంగీకరించుట యనుచిత మని తెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారు పంజాబు విషయమై సమగ్రమైన వృత్తాంతములను వెల్లడిచేయ నందున నైస్యప్రభుత్వముయొక్క అవసరావసరములను నిర్ణయించుటకు ప్రజల కవకాశములు గలుగలేదు. పంజాబునందు స్వయముగ విచారణను జేసిన మాలవ్యగారి కీయవసరమునందు సంతకము మోచిపెడి. మాలవ్యగారు భాష్యును మోయిలిగారు తెలిపిన విషయములను పూర్వ పక్షముచేసి తన వాదబలమును స్థాపించగలిగిరి. చిన్న యధికారుల మాటలను విశ్వసించెడి పెద్ద యధికారులు నిజమును గనుగొనుట కష్టము. ప్రభుత్వమువారు నియమించిన ఫర్ డ్ మరు హ్యోత్తుఖాను శాసనము నామోదించుటయందు విచిత్రమేమియును లేదు. పంజాబునకు ప్రజా ప్రతినిధు లుండిన ప్రభుత్వమువారిభావ మాదరణీయమై యుండును. మాలవ్యగారు వారి యంత రాత్రిబోధల సనుసరించి శాసనమును ప్రతిఘటించుట యవసరంబైనదని నిర్భయముగ చెలిపి భారత జాతీయభావమును లోకమునకు వెల్లడి చేసి ప్రజలకృతజ్ఞతకు శాస్త్రులైరి. ఈ యధ్యు శాసనవిచారణసమయమునందు మాలవ్య గారు చూపిన నిగ్రహము సత్ప్రేమిత్వము నిర్భయత్వము వారి యవ్యాజమైన దేశభక్తికి నిదర్శనముగ నున్నది.

ప్రజల మొదల నాలకింపకను ప్రభుత్వమువారభ్యుశాసనమును నిర్మించిరి. శిక్షలను విమర్శించుట కిరువురు న్యాయమూర్తులను నియమింప నున్నారు. విషయమునంతను విచారించుట కొక యువపంపును నియమింప నున్నారు ఈ రెండు విచారణలును బాగుగ జరుగుటలు చేయుటకై భారతీయులు సకల ప్రయత్నములను జేయవలయు నని గంధిమహాత్ముడు చేసిన యువదేశమును శిరసావహించి భారతీయులు పాటుకుడుదు రని సమ్మతించున్నారు. ఆంధ్రానుగారు విచారణ ముగియు పరకును పంజాబునందు నివసించుటకు నిశ్చయించుట శుభ సూచక మని యెంచదగి యున్నది. పాలకులు వారిపట్టును విడువకుండుట మాత్రము శోచనీయము.

రావుబహద్రుడు కే. వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారి ప్రతాపము.

నేడు మద్రాసు ప్రెస్సుపత్రిక ప్రకటించిన ప్రత్యేకతంత్రీవార్తలు వెంకటరెడ్డినాయుడుగారి ప్రతాపమును వర్ణించుచున్నవి. వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారు క్రిక్కిరిసిన సభయందు ప్రసంగము చేయుచు "బ్రిటిషుప్రజలు యథార్థమైన బాధ్యతాయుతపాలనమును భరతఖండమున కొసంగవలయును. బ్రిటిషు నిరంకుశాధికారవర్గమునకు బదులు స్వల్పాధికారవర్గమును స్థాపించ జనదు. మమ్ముల పాలించుటకు మీకు హక్కు గలదు. మాకు సాంఘికప్రాతినిధ్యము నొసంగ కను నీ శాసనమును జేసి మమ్ముల విక్రయించుటకు మీకధికారములేదు." అని వీ రావేశమును జూపినటులు వార్తలు తెలుపుచున్నవి. నాయుడుగారిని అమ్మువా రెవరో కొనువా రెవరో తెలియకున్నది. సాంఘికప్రాతినిధ్యమును బడసి నాయుగారు లందరను పాలించుట కితరు లంగీకరించెదరేమో నాయుడుగారు యోచించవలయును. అమ్మెడి వారికి గాని కొనెడివారికి గాని ప్రజాస్వామ్యత్వము సం దవకాశములు లేవు.

పంజాబు నిధి సహాయము-చెన్నపురి బజారు పంజాబు నిధికి ద్రవ్యసహాయమును జేయుట కేర్పడిన బజారు సహాయము సాయంత్రము 4 గంటలకు గోకలేమండరమునం దారంభ మగును ప్రవేశమునకు 4 అణాలవంతున టికెట్టులు గలవు దివాణబహదరు గోవిందరాఘవయ్యగారు కన్య శాలను తెఱచుటకు దయతో సంగీకరించిరి. పంజాబు సోదరుల సహాయమునకై 2,00,000 రూ॥ యును అవసరముగ గా.లయునని శ్రద్ధాసంద స్థాములు వ్రాసుచున్నాడు గాన స్త్రీలు పురుషులు దయచేసి ప్రోత్సాహము నొసంగుటకు ప్రార్థితులు.

స్థానికాది వార్తలు

సంతానము కలుగుట:-ఈ నెల 21-న తేదీన మహిళా శాఖ రాజాగారికి మమారుడు కలిగినాడు.

జిల్లాజడ్జి:-రావు బహద్రుడు సి. వి. విశ్వబాధ కాశ్రి గారు రామనాథునండి గంజాము జిల్లాజడ్జిగా నియమింపబడిరి.

నియమితృత్వధారక స: 28-6 తేదీ యాదివారము తెల్లవా ౨౨వదిలో బ్రహ్మ సందస్థాయిగా

సి. శాశిబ్రతున. దళరాజ సాయంకాలము

ప్రపంచవ్యబుద్ధి పునరుద్ధ: శేపు శనివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు అన్నా వీధి నెం 97 న గృహమందు కర్ణాశ్రమ భర్తయునగుర్చి యు పవ్యసించుటను.

పంజాబుశిక్షితులు:-డాక్టర్ కిమలూ, డాక్టర్ షిక్, డాక్టర్ మంగళనేను, ద్యానీచందుగార్లు లాహోరు నుండి మాంటిగోమరీ జైలుకు తంపబడిరిని తెలియుచున్నదని డిబ్బాకృతప్రకటనైనది.

శ్రీ వేంకటేశ గుణామృత వర్షిణీ సభ:- 14-న వర్ష వర్ధంతి అర్చనకు 7-న తేదీని పెరంబూరునందలి శేబరు యూనియను భవనమున జరుగును. సంఘాధ్యక్షులు గా॥ న్యాయమూర్తి పదాధికార్యులగారు మొదలైనవారనే కలు పుసంగించెదరు.

మదరాసు కోఆట రేటివ్ లెడర్ గుమ్మపూర్తి - 28-6 తేదీ యాదివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు బకించుహోమియస్సు జెకుక్ స్పిష్టెల్స్కోడ్డనందలి పెరంబూరు శేరెక్కలో కొత్తవక్రపాపు ప్రారంభించుటను. గా. న్యాయమూర్తి జి. వి. శేషగిరయ్యగారు ప్రారంభోత్సవ ము గావించెదరు.

మదరాసు లేబరు యూనియన్:-ఈయూని యనునకు సంబంధించిన శేబరులు శేపు సాయంకాలము 4 గంటలకు పెరంబూరు బ్యారెక్స్ నందలి యూనియను భవనమున గ్రహవేషమయ్యెదరు. వాడియాగారు ఇండియను శేబరుకుగిరించి జాయింటు కమిటీ వారికి కుపిస మిమో రాండనునుగూర్చి జి. వి. కళ్యాణసుందర మొదలారిగారు వివరించి తెలివెదరు.

పంటలు పోవుట:-మన్నిరిడికంటె నిరుడుకుంట 100-కి 35 వంతున తగ్గినది. గోధుములు 100-కి 24 వంతున కత్తి 10 వంతున గోరు 22 వంతున తగ్గినది. చెరుకు, ఆదిసి, నవ్వులు, అవాలు, వేరుకెంగ నీలిమున్నగునవికూడ తగ్గినవి. తేయాకుపంట మాత్రము హెచ్చినది. మన్నిరిడికంటె 90 లక్షల పానులు హెచ్చని అధికారము ప్రకటించిన లెక్కలవలన తేలినది.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ, దశరా మహోత్సవ ములు:-నిన్ను (25-9-19) సాయంకాలము 5-30 గంటలకు పచ్చయత్తు కళాశాలా భవనమున ఆంధ్రసభవారు దశ రామహోత్సవములను ప్రారంభించిరి. మేడమిడ హాలులో వేదికపై నాటకరంగ మున్నుబడిరి. ముఖ్యారాధన కుధ సూచకముగ పచ్చతోరణములు బాగుగా నవ్వబడినవి. దిగు నను సభ్యుల కుపాహారము లున్నుబడినవి. కోకాభ్యుత్తులకు ముఖానాసి సూర్యారావుగారును, కల్లెకశ్రీగారును కథలు శాతీభ్యమొసంగిరి సభ్యులు ఆహార తాంబూలా దులను గైకొని మేడమిడ హాలులోని కేగిరి. అచట కొక విచిత్ర కహాసము ప్రదర్శింపబడినది. ప్రహసనము హాస్యరసభరితముగ నుండెను. బాగుగనే ప్రదర్శింపబడినది. మునములు వేవమును భరించిన ఎం. సభ్యులారా ముఖరాత్రుహ యుడుగారి కడకొరము మిక్కిలి సహనముగనున్నది. కాన్పు లు కేవలము భరించిన వెనుక మూడి తేవగిరిరావు కంతులుగారి సంభాషణము మిక్కిలి ఆహ్లాదకరముగనుండి, సభ్యులకు కడు పుష్ప సత్వ పుట్టించినది. రాత్రి 8 గంటలకు విసోదములు ముగిసినవి.

ఒక నైవేదు దౌర్జన్యము:-తూర్పుబంగాళా యకు కదారియందు గడిశుక్రవారమునాడు సాయంకాలమున గొప్ప తుటుంబమునకు చేరిన యొక భారత యువతి (జర్మని) రైలులో యింటుకున్నానుబండిలో ప్రయాణము చేయుచుండెను. ఆరైలు లోనే రెండవతరగతి బండిలో ప్రయాణము చేయుచున్న యొక నైవేదుడు (పాశ్చాత్యుడు) వడివక్రమింపగా నడచి ఆజర్మని యున్న బండిలోనికి రాగా నామెదొంగ నులాగెను. బండినిలిపించి, గార్డులచేరు గాని ఆదుర్దముని బంధించలేదు. నైవేదుడు చురల తనగదిలోనికి పోయెను రైలు దండెంతోమేలు మేలు వేవముకు రాగానే నైవేదుడు లోపలి కులించెల్లగా నామెపోయెను. దీనినిగూర్చి కలుకు పోలిసువానిని విచారణ చేయుట

దూదియెర్ర

మన 1910-లో 4,977 కోట్లు లాభమునవచ్చినది. లక్షలు కమిషను 2-89 కోట్లు లాభమువందిపెట్ట యంత్రకాలకు 100 కి 45-88 వంతున లాభము వచ్చినది. 24-28 వంతున వందిపెట్టబడినది. స్పిన్నింగు యంత్ర 100 కి 6-05 వంతున లాభము వచ్చినదిగాని వాన 1 8-89 వంతున వందిపెట్టిరిగాన వారు నిలవనిధిలోకంటి తి యుచ్చిరిని తెలియుచున్నది కమ్యేకట్టు పాగు నుండినకు కూలి లకు 402 కోట్లు వ్యయమైనది. ఇన్ను రెన్ను వడ్డీలక్రిం ద 21.10 లక్షలు వ్యయమైనది. రన్నింగు కాపిటలు 1.22 కోట్లు మొత్తము 87 కంపెనీలున్నవి. హేలో మొత్తము 28.92 లక్షల కడుగులు (స్పిండిల్లు) ను 59,162 మగ్గుములును కలవు. కాటి లెక్కల నన్నిటిని పరిగా తెలిసికొన సాధ్యము కాలేదు. గాని 20.87 లక్షల కడుగులను 41,862 మగ్గుములను గలిగిన యంత్రకాలల లెక్కలను బాగుగా పరికిరించిరి. వానిని బట్టి దామాషాకు లెక్క తేల్చిరి. 1918 లో 8-76 కోట్లు వేతనము(కింద వ్యయమైనది 1918 లో 4 కోట్లు వ్యయ మైనది. 1917 లో 1,25,718 మందియును 1918 లో, 1,24,199 మందియును పనిచేసిరి 1918 లో సమ్మే కట్టుకలన వనివాద్రసంఖ్య కగ్గినను వేతనములలో మాత్రము 25 లక్షలు హెచ్చువ్యయమైనది 1918 మొదలుకూలి 100-కి 58 రెట్లును భరలు 100-కి 57 రెట్లును హెచ్చెనుగాన కూలి చేయు వాని కే మియును మిగుల లేదు. వారి చప్పు కొనుచున్న యిండ్లబాడుగులనుగూడ లెక్కించిన వారి ఆదా ముకంటె వ్యయమే హెచ్చుగానున్నదని స్పష్టము కాగలదు హిందూదేశమున 65-58 లక్షల కడుగులను 1-15 లక్షల మ గ్గుములును కలవు 2,82 లక్షల మంది పనివాండు పనిచేయు చున్నారు. 20-85 లక్షల ప్రతిచేర్లు యంత్రకాలలకు కావ లసి యున్నది దానిలో 68-11 కోట్లు పానులు నూనెకుక బడినది. 1917 లో కంటె 100-కి 8 వంతున తగ్గినది 84 కోట్లు పానులుతో 88-14 కోట్లు పానుల బట్ట చేయబడినది 11-91 కోట్లుపానులు విశేషములకు వంతుబడినవి. 20 కోట్లు పానులు యిండియాలో వ్యయమయ్యెను. ఈ సంవత్సరము వరికేమకు గట్టి దాష్ట్యము కలిగింది లాభము దాదాపు కి కోట్లు ఒకపాను ఎత్తునూనుకు రి అదామును ఒకపాను ఎత్తుబట్టకు రి అదామును లాభము వచ్చినదని ఆకోటిగ్గెడుడు ప్రాసెను.

మా! సింహగారి పక్షాలు.

మా || విన్నెంటుగారు.

ಇಂಥ ದೌರ್ಮುಖ್ಯ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

బిల్లును ఆ డ్రేపింగుచున్న మూలవ్య గారు నడిచిరి. గాంధీ గారి యభిప్రాయమును నాకల్యముగ మూలవ్య గారు యోచించిరి. ఇకయు ఆభిప్రాయములతో నిమిత్తము లేకంద బిల్లు లోని మంచిచెడ్డలనుబట్టియే దానిని యోచించుకొందును. గాంధీగారిని గురించి తేజాంగమంత్రి సద్భావములను వెల్లడించుట యొక్కయుగము. వారిని పంజాబునకు రానియ్యకుండచేసిన నిషేధమును పంజాబు గవర్నరు మెంటువారు తొలగించునట్లు తేజాంగమంత్రిగారు సలహావిచ్చిన బాగుండును. పీఠకయందు ఆక్షేపణ యున్నది. ప్రభుత్వమువారు చేసినతలచిన్నియు నట్టియే యవసరమునుబట్టి యొక్కయుగ నుండియు ఆపివేయుగ ననే భావించుచున్నది. దానికి మూలవ్య గారు రాక్షేపించిరి. దానిని గురించి ప్రభుత్వ లకు స్పష్టముగ తెలియజేయవలయును. “మార్షలులాను ప్రయోగించి”ని ప్రభుత్వమువారు పీఠకలోని మాటలకు మార్పిరి. అందువలన స్థితియంతయు మారిపోయెను. ఆ కారణమున బట్టియే బిల్లు నంగీకరింపకూడదు. “మార్షలులాను ప్రయోగించి”నకుటకు బదులుగ “ఉద్యోగము చేసిన కార్యములు సమయోచితముగ నున్నవి. గవర్నరు మెంటువారికి అధిక మిచ్చుచున్నాడు” అని తెలిపియుండినచో యెవరకు ప్రభుత్వమువారిని ఆక్షేపించి యుండదు. లాహోరు, అమృతసరము, హన్స్ గు ప్రజలకుల లో కొన్ని అల్లములు జరిగియుండుటచే మార్షలులాను ప్రయోగింపవలయునని పంజాబు దొరకను మిసిల్ 18 వ తేదీని ఇండియా ప్రభుత్వమునకు పంపిన తంతివార్తను తేజాంగ మంత్రి సభయందు చదివి వినిపించిరి. సభ్యులనంతకు ఆ తంతివార్త కల్లపించుటలేదు. వ్యవహారమును పూర్తిగ గాక కొంతనే నది తెలుపుచు చేయవచ్చును. అట్టి తంతివార్తను ఆధారముచేసికొని ప్రభుత్వమువారు మార్షలులాను ప్రయోగింపవలయునా ప్రయోగింపవలదేదా యని విధానము చేసికొనకగదు. మిసిల్ 10 వ తేదీ లాహోరులో భాగ్య లిక్తుగ నల్లములు జరిగెను. అందువలన చాలకండి చదివాయెరి. అట్లు జరిగినను దాని తరువాతి అక్కడ నెక్కడిగినే యుండిను. ఫ్లేమిల్ 10 వ తేదీ సాయంత్రము అల్లరి మూకలమియు నలపడి కలిగిన లేదని పోయినను ప్రతిక విలేఖను దొకను 25 వ తేదీని ఆ ప్రతికయందు (వాసియుండెను. మిసిల్ 10 వ తేదీని సాయంత్రము 5-80 గంటలైన వెనుక లాహోరు అమృతసరముల లో నంతయు కాంతముగ నుండెనని నివీలు అందు మిలిటరీ గెజట్టు కత్రిక కత్రికటించెను. తేజాంగమంత్రి చదివిన తంతివార్తనుబట్టి మార్షలులాను ప్రయోగించుటకంటె ఆధారము లేదని తేలుచున్నది సైనికులల మనవలమైనంతటి అల్లములు పంజాబులో చాల వోట్ల జరిగియుండలేదు. పూర్వోక్తర నంద క్షయములను తర్కించి ఆధారమును గ్రహించుటకు మూలవ్య గారు దొరకను వారిని కొన్ని ప్రశ్నలపడిరి. కాని వారందుక కంగీకరింపలేదు. మార్షలులా నంగతులు మూలవ్య గారికి స్వయముగ తెలియును. వారు స్వయముగజూచిన దానివలనక, విశ్వాసపాత్రులగు స్నేహితులచెప్పినదానివలనను వారు అధికారులమీద కొన్ని ఆరోపణలనుచేసిరి. ప్రభుత్వమువారు తమ తాజేనానులు చెప్పనంగతులను వినిరి. కాని మూలవ్య గారివంటివారు చెప్పిన సంగతులను విని వారికి తగిన సమాధానము నియ్యకపోవుట బాగుండలేదు. తాము చెప్పినసంగతులలోని యాధారస్థములకు రుజువులేయుటకు హాయిసీగారు తమ యువశ్యాసములతో చెప్పినవిషయములను వివరముగ నాక్షేపించిరి. సి. వి. డి. ఇన్ స్పెక్టరును ప్రశ్నింపగా తాను సి. వి. డి. అయినది కానిది చెప్పుటకు నిరాకరించెను. దానిమీద సభాధిపతికి గోపమునచ్చి సి. వి. డి. వాని ఆ పథకు రానియ్యదలచుకోలేదని చెప్పెను. గౌరవ స్థితిలోనున్న భారతీయులు తమ అవ్వకన్యములను గురించి భాష్యులగారు చురుకైన మాట్లాడ జూచుట బాగుండలేదు. తమకు కలిగిన తిప్పలకు స్పష్టముగ వర్ణించుచు ఒక బ్యారిస్టరు వ్రాసిన జాబును వారు చదివిరి. ఒక కర్రయు చేతిలోనేనీ సభవాని నందని పనిపట్టినప్పిన విప్లవకారులని వాద్యులగారు పేర పెట్టినందునకు మూలవ్య గారు వారి నాక్షేపించిరి. ఎడలో స్నేహితులు వ్రాసిన యువశ్యాసమును తెచ్చి రాంపాటుసింగుగారు చదివెరిని శ్యామ ప్రభుత్వము నిష్కారణముగ వానిని తూలపాడెను. రాజా రాంపాటుసింగుగారు వెంటనే సిప్లువచ్చి ఆయువశ్యాస మెవరు వ్రాసినో ఆ ఆభిప్రాయము తెదవో సభలో చెప్పవలసినదని మూలవ్య గారు రాజాగారికి తంతివార్తనిచ్చిరి. రాజాగారు సభ వారికి నుండిన తంతివార్తను మూలవ్య గారు చదివిరి. సకాల

మీరే రాత్రుల నందును చింతించుచున్నాను. తమ యావత్
 వ్యాపారములను తామే వాగ్దానియై నున్న గవర్నమెంటు వారవ్యధా
 భావించుట తప్పుయను అందుచే యభిప్రాయములు తమనే
 గాని ఇతరులది గావనియు వారు తమ తంతివాదములతో (వాసి
 : పాపాలు ప్రతిభులు కృతరేకముగ లేకపోయినను ఇతర
 రాష్ట్రముల కభ్యుదయ ముక్తము కృతరేకముగ నున్నట్లు వ్యా
 యసభ్యులు చెప్పియుండెను సంజాయిశ్రవణం తమ చర్య
 తాత్పర్యమును చెప్పుకొనుట కనకాళమిచ్చులేదని మాలవ్య
 గారు సమాధానము చెప్పిరి. అంతటిపేరంటముగ కొందరు స
 భ్యులు కంజాయిను వెల్లిపొగులు వేస్తే విచారించి చచ్చిరి
 కూడ వారు అట్లేపించిరి. వారు పిలువ నీ పేరంట
 మునకు వెల్లిలేదు. తేలికైన కంజాయి సంఘము
 వారు కూరిన కంజాయి. ఏది యెట్లుండిన మాలవ్యగారును
 వారి మిత్రులును నిజము చెప్పుటకు వెలువడులేదు. గవర్న
 మెంటు కభ్యుదయ కాగ్రహము వచ్చినను వారు జంతువులేను.
 అల్లరి జరిగిన ప్రజలను నుండి వచ్చిన కభ్యుదయ అక్కడ
 జరిగిన కభ్యుదయను గురించి క్రమం సప్రసం (ఇతరలెట్లు
 అట్లేపించ గలరనియు అక్కడ తమగుబాటులేదు మార్గములా
 అనవసరమని యెట్లు చెప్పగలరనియు వ్యాపారసభ్యులు క్ర
 మించెను. వారి వాదమునకు పవలేదు. కంజాయినుండి వచ్చిన
 ప్రతిభు తమకే వారి కభ్యుదయవారు నిజమిందిరా? ప్రజా
 నియంత్రణ కానపుడు వారియందు క్రమం వెల్లి విశ్వాసముం
 డును. సంజాయి ప్రజలు తమ ప్రతినిధిని
 యెన్నుకొన స్వాతంత్ర్యము లేకపోవుట విచారకరము. కం
 జాయినుండి యేకగతిన ప్రభుత్వమువారు బయటకు రాని
 యులేదు. అట్టిస్థితిలో బిజులు, కాశ్మీర్ హిందూ గార్లు
 చెప్పిన మాటలకు పాటించకూడదు. దూరముండినవారు
 ఆరాష్ట్రములో జరిగిన వాని వెల్లి గ్రహించగలరే ఇంద్రయా
 ప్రభుత్వమువారును పంజాబునందనమువారును నిజమును
 కనగొనుట విధానము. వారియే యెట్లు మాలవ్యగారు

సభ్యులు అవస్థానము తిప్పుటతోడనే కృష్ణ
 తీరు. విషయమునకును పరిశీలనచేసి ప్రభుత్వ
 వారు చెప్పిన సంగతులను యజువుచేసినచో ప్రతివా
 ల్లియును సంతోషపూర్వకముగ గంగిరింతురు. అట్లే
 వ్యాపార ప్రభుత్వమును నిజపుటకును కత్తిరి పొలమునకే
 అట్లు చేయటమరము. బాధితుల తమకష్టములను చెప్పుకొ
 నుట కనకాళ ముండరలమును. విచారణఫలిత మేమైన
 ఉద్యోగులను రక్షించుట విధానమున చెప్పుకూడదు. అట్లు
 చెప్పుటకు హేతుచేమియు నగలదేదు. అధికారులు చేసినపను
 ల మంచిచెడ్డల నికలను ముందువిచారణ జరుపవలసి యుండగా
 ఇప్పుడేవారినిరక్షించవలసినదని యెట్లు ప్రజలే వెల్లి దాని కంగీక
 రము మాపుచును ప్రభుత్వము వారు కోరుచున్నారు. వైద్యము
 వ్యాపారము వ్యాపార విరుద్ధమైన ఉత్తరపుట చేసినయెడల
 వైద్యము వ్యాపారము చేసినయెడలదదు. రాజుగారు
 వ్యాపార విలక్షణమైన అజ్ఞానాన్ని దానిని కింపావలసిన
 కూడదు. తమ వైద్యులగు లిచ్చిన వ్యాపార విరుద్ధ
 మైన యుత్తరపుట ననుసరించిన వైద్యము విచారణచేయ
 వచ్చునని వారు నిరర్థకములను చూపిరి. వైద్యులకష్టములకభ్యుదయ
 మియ్యగి యెడల వారు ముందు లిగి తనిచేయదని వ్యాపారసభ్యు
 లు చెప్పినదాని వెదకుట విశ్వసనీయము. అట్టివారి కభ్యుదయము
 యెడల వారికి బుద్ధివచ్చి మియ్యమును దారుణములను చేయ
 జాలరు. గవర్నమెంటువారు చెప్పినసంగతులను విచారణసం
 ఘమువారు భుగ్గింపరచి. వారికి ప్రతివాదకు ఒక్కొక్క
 తీరుదు. మాలవ్యగారు చెప్పిన సంగతులు నిజమని భుగ్గింపవలసిన
 యెడల దొరతనమువారు వారిని పాటించవలయు నని మాలవ్య
 గారు కోరి తమ యుపవాదమును ముగించిరి.

మీనెలముండలము

వైద్యు, సెప్టెంబరు 21:-మీనెలముండల బానిసీతిని
 గూర్చి యేదీయో వెంటనే తీర్మానింపవలసినదని జర్మనీదేశ
 ము సందేశమువారిని గోరెను.

వెనుగొండ డి|| ము|| కోర్టులో

S. C. No. 408/19
 వాది:-మోహన్ మెహ్తా సాయులు.
 ప్రతివాది:-యంగల సిద్ధపు, సత్యుని సాయులు.
 ఈ దావా 29-9-19 తేదీని కోర్టులో వాయిదా వేయ
 బడినది. సదరు దావాలో ప్రతివాదికి అక్షేపము ఉన్న
 ఎడల సదరు వాయిదావాటికి తెలియపరచుకోవలసినది. లేని
 యెడల దావా ఎత్తుపాత్రీ డిక్రి అవును.
 ఎం. నారాయణచార్యులు.
 వాదిస్తేదరు.

విదేశతంత్రీవార్తలు

(1)
 (రైతులు ఏ జెన్సు)

గవర్నమెంటు తొలగించుచున్నది.

లండను, సెప్టెంబరు 21:- గవర్నమెంటు తొలగించుచున్నది
 వారు నవంబరు నెలలో తొలిసారి వేసదని తెలియబరచు
 అధికారప్రకటనమున (రిటైర్మెంట్) ముట్టునున్న గవర్నమెంటు
 తొలగించుట ఎంత ప్రమాదకరమునకు వచ్చిందో ఇందుకే
 నిరదేశము. మెట్లు దువార్యుల మధ్యను
 హెలిగోలాండు ట్రైబునల కాలకు ఇంకా వెళ్లి యోగమున్న
 వి. క్రొత్తులు వేసిన గవర్నమెంటు తొలగించబడినది ఎవ్వరును
 జెప్పజాలకున్నను వానియందు మరక్షిరముగ ప్రయోజనములేదు
 గవర్నమెంటు చాలవరకు గవర్నమెంటు తీసివేయబడినది వారు చెప్ప
 చున్నారు. ఈ దినాల్లో 40 వేల చదరపుమైళ్ల సమాధిభాగమును
 రెండు మార్లును, ఒకొక్కప్పుడు మూడు మార్లును
 తరీక్షించవలసినవైన పీఠాల్లో చాలభాగము గ్రేటుబ్రిటన్
 కప్పగించబడిన అందుచేతనే ఈక్రొత్తగా స్థాపించబడిన
 ఆగ్నేయ నెలార్లు సరికి 19070 రిటైర్మెంట్ జర్నలుగను
 లిచ్చుటకు నున్నట్లు తెలియ మధ్యభాగముదములో 3,500
 కు వెల్లి. 38000 క్షిణిముఖభాగమునది లిచ్చి
 గవర్నమెంటు చాల తక్కువగను మార్గమే మిగిలిపోయినది.
 పీఠాని కడక నిజమింపబడిన పంచాన చాల నక్కుచున్నచో
 తనిచేసిరి. ఈ కులము కావలసిన మధ్యభాగ సముద్రము
 లో రైతులు కంజాయి నుండి
 1910 ను నెల నుండి
 యును. గ్రేటుబ్రిటన్
 సెప్టెంబరు 21:- గవర్నమెంటు
 ప్రభుత్వము వారు
 ప్రమాదమునకు

లిచ్చియును
 లండను, సెప్టెంబరు 21:- గవర్నమెంటు
 సెప్టెంబరు 20:- తేదీవరకు ఎచ్చ
 యము 48,10,82,558 పాపము; కృష్ణము
 ను. క్రిందటి సంవత్సరమువాయు 88,00,
 కృష్ణము 180,85,61,588.

రైతు రాబడియున్నది.

లండను, సెప్టెంబరు 21:- ఇండియా తరపున
 జేమ్స్ మెట్ల గారును, ఆస్ట్రేలియా తరపున జి. హెచ్.
 నిల్సన్ గారును, కెనడా తరపున డబ్లియ. ఎస్. క్రిస్టోఫరు
 ను, దక్షిణాఫ్రికా తరపున జేమ్స్ బర్నార్డు గారును
 రాబడిపన్న నిర్ణయించుట కొరకే గవర్నమెంటు
 రాయలు కమిషనువారి ముగంపుమువారి కభ్యుదయిరి. ఆ
 సంఘమువారు సామ్రాజ్యములో రైతు రాబడికష్టములేదు
 వచ్చుచున్నానను సత్యము వాదించుచున్నారని ప్రతిభు
 తమప్రభుత్వముల వైఖరి దెలిపి ఏయేమార్గములవై నిష్పత్తి
 వినిండవలసో తెలియబరచిరి. ఎవరైన కష్టమును నెడల
 దానికిరైన యువకాంతి జేయుటకన్న ప్రభుత్వములను నమ్మ
 లింపవలయును. కమిషనువారు చాలభోగ్యుల తెలిసికొని
 గవర్న సాక్షుల సాక్షునింప సమరములేదని కమిటీవారు
 నిర్ణయించిరి. కాబోపు కభ్యుదయ వివిధ ప్రభుత్వముల వారు
 నూడించు ప్రతిహతమునకు వాలో విధ తీర్మానింపబడినది.

ఇండియా తేయారు.

లండను, సెప్టెంబరు 21:- నిన్నటి దినము 29,101
 కట్టల ఇండియా తేయారు ఏలము వేయబడినది. తక్కువ
 రకము తేయారు ఏలములో ఆ తొలుతకెక్కిన భరణం
 పాప వద్ద ఒక వెన్నె అర వెన్నె ఈవోపున కట్టెను.

రైతుల సమ్మెకట్టు.

లండను, సెప్టెంబరు 21:- పార్లమెంటు కభ్యుదయ,
 జి. హెచ్. ధామనుగారు లండనుగవర్నమెంటు కుకపోటు నుకు

కృష్ణింతుడు నిట్లు చెప్పిరి: గవర్నమెంటువారు కూల సన్నిటి
 నొకరిని నుంచవలయునని వేసిన ఏర్పాటుల ప్రకారము
 మొత్తము కూలములు బుచ్చుకొనువారి కనుకూలమునండి ఏ
 ర్పాటులేవియు నొసరింపలేదు గావునను, ప్రస్తుతపు మొత్తము
 కూలము యెడలబడిక డిక్రియనునతో సంకీర్ణమిది కొంత
 కుంకి వారమునకు 14 పిల్లలను చొప్పునగాడ తీరములు
 తగ్గిపోవుట కావునను రైతుల పనివారందరిను సమ్మెకట్టు
 టయో, అందువలన దేశమునకు మహోష్ణదనము గలుగుటయు
 సంభవించగలదు. రైతుల పనివారు వెంటనే సమ్మెకట్టు నొ
 యటలాది వెంటనే పని సారంభింపవలసినది కొంతకుంకి
 సమ్మెకట్టుల దనియు అందువలన రాజకారములు చెడు
 పనియు చెప్పిరి.

ఇంజనీరులు జడిపింపు.

లండను, సెప్టెంబరు 21:- ఇండియా తరపున సమ్మె
 కట్టుటలను మిడ్లందు భావిస్తే ఆగవ్యగోచరముగనున్నది
 తీర్మానము 86000 కుంకి పనివారమును, పూర్వపు చొప్పునలో
 16,000 కుంకి పనివారములు ఇంతలోనే సమ్మెకట్టెదనని తెలి
 యుచున్నది. సమ్మెకట్టు సాగుచొప్పున వాగ్రహముల
 లోనికూడ వ్యాపించెను.

యాన సౌకర్యములు.

లండను, సెప్టెంబరు 21:- యాన సౌకర్యములనిమిత్తమే
 ర్మమునకు మంత్రిగవ్వము నేను కొత్త సమావేశమయ్యె
 ను తేలికదని యాన ప్రతిష్ఠాపన నన్నిటి నొకరియధీనము
 దుంచవలయునని సర్ ఎర్నెస్టు గెడ్డినుగారవ్వదానని సారం
 భించిరి. ఇందువలన అనవసర కృత్యముండదని తలంకబడు
 చున్నది.

ఇంగ్లండులోని భారత ప్రతినిధులు.

(కుదరాను వైఖ్యముండి)
 లండను, సెప్టెంబరు 21:- భారత ప్రతినిధి
 దేశములో చాలవిశేషముగ తనిచేయును.
 తక్షణమువారు తరభాగములో నుప
 రు లి నెట్లుగారును, ఆము
 యు చున్నాను. క్రిందటి
 ప్రియము భారతముల
 యు మార్గమే ఏమియు లేదు
 సామగ్రిగారు మార్గము వైఖ్యకత్తి
 తేలిక ప్రాసీ. బ్రాహ్మకేశర ప్రతినిధులు
 లియూ, అప్పారావు గారు వారు
 కల్లులో వేకేక తవ వ్యాసము
 దావాభాయి నారోజి గారు దానిలో సభ్యులు
 కన్యమెంటు ఎన్నికలపు సాలోజీ గారి కార్యదర్శి
 చేసిన కోడల్ గారు సభాధ్యక్షములు వహించిరి. నాటి సభలో
 కన్యసభలలో ముఖ్యులగు వేంకటరెడ్డి గారు గవర్నమెంటు
 సుఖ నొకరి. కభ్యుదయలో అష్టావయుత తెలుపును వచ్చిరి.
 భారతభూమికి నిజమైన బాధ్యతాముగ ప్రభుత్వము నియమల
 యునేగాని బ్రిటిషు నిరంకుశాధికారుల స్థానే భారత
 నిరంకుశాధికారుల నిజమలనని యెరుకుచెప్పెను. “కుమ్మెలు
 టకు మిగిలికార నున్నది కంగీ బుచ్చు విశ్రయించుటకు
 మి కధికారము లేదు. ప్రస్తుతపు చట్టమునట్టి మాస్తితి
 యట్లనే మారగలదు. అప్పారావు గారు బ్రాహ్మకేశరల
 విషయమున చాల విశేషముగ పని చేయుచున్నాడు. చర్చికిని
 హైందవులకు గల దేవాభిప్రాయములను గూర్చి వారు
 డెయిలీ లెట్రెగావులో వ్రాసినవ్యాసము చాల మంచి కు
 త్సాహము గలిగించెను. లీ నెట్లు గారు కన్యసభము నీయనియ
 మింపబడిన దినమునకు రెండురోజులు ముందుగనే బ్రిట్టను
 కేగి ఆ సేకమండి తలంకబడిగలవారిని సంధర్పించి అంతయు
 నామెకు ప్రతికూలముగ ముగంబుచేసి. తక్షణ ఇంగ్లండు
 తేలికదని దన్ని ప్రతికూలంబై నెత్తున వ్యాప్తిగ వెళ్లు
 డెయిలీ వైసుప్రతిలో సరికి హిందూదేశ సమస్యలను
 గూర్చి జరిగి వీర్లు ప్రస్తావన ప్రకటించ బడినది.

భారతముఖ్య సేనాని

లండను, సెప్టెంబరు 21:- సరము సర్. సి. మనో) గారు
 ఇంతలోనే యువకారవేతమును పుచ్చుకొను నెడల ఎచ్చ
 మున్ను 80. ఇ ఎల్లె. బి. గారు వారి స్థానమున నిజమింప
 బడుచురని డెయిలీ మిరపకత్తిక ముడించుచున్నది.

సర్ డి. ఎం. వేలమూరి వీలు.

లండను, సెప్టెంబరు 28:—సర్. డి. ఎం. వేలమూరి గారు 76,445 పానుల ఆస్తిని విడిచి, స్వగృహమైరి.

రెయిలు కనివారల కోరికలు.

లండను, సెప్టెంబరు 24:—కార్మికవిలేఖకు లిట్టు కలం చున్నాడు:—రెయిల్వే పనివారిల అల్లరిని గూర్చి భావము గాదు చెప్పిన కంక్షలు సంఘములకు తెలియరారు. రెయిల్వే కార్మికరియ్యాల వర్గమువారిలో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములను సడలించు కొను రెండుమాసములవరకు యున్నది. ప్రభుత్వము వారి సహాయమున నది యెట్లనో పరిష్కరింపబడుననుట నిశ్చయము. భావముగారి హెచ్చరికలకు అతివాదులకు యుద్ధే శింపబడినట్లు కొందఱు కలంచుచున్నారు. ఇంతవేరే మెట్టి విషయస్థితియైన సంధివింతకచ్చననుగతి కనకు తెలియదని లోక మెటీపు ఇంజనీరుల భార్యద్రు చెప్పెను.

ప్రభుత్వమువారికి ఆర్థికమేటము నిచ్చుట.

లండను, సెప్టెంబరు 24:—రెయిల్వే విషయస్థితిని గూర్చి ప్రభుత్వమువారి కల్పింపబడు ఈయబడెనని జె. హెచ్చి. భావముగారు ప్రకటించుచున్నారు. ఆర్థికమేటము కర్మకేరీ కటి మధ్యాహ్నముతో పూర్తి కాగలదు.

కెనడా

వేల్పు యువరాజుగారు.

కాంకోనరు, సెప్టెంబరు 22:—శ్రీ వేల్పు యువరాజు గారు నేడిచటికి విచ్చేసిరి. ప్రబలంద రక్తంతాదరముతో వారిని సత్కరించిరి. నగరమంతయు నతివిశేషముగ సలంకరించి యుండెను.

యువరాజుగారి ప్రత్యుత్తరము.

కాంకోనరు, సెప్టెంబరు 22:—వేల్పు యువరాజుగారు ప్రత్యుత్తరము దిట్లు చెప్పిరి— బ్రిటిషు కొలంబియా లిటిషు సామ్రాజ్యమునకు వచ్చి యున్న దుర్గముగ నున్నది. గత 80 సంవత్సరములలో విశేషాభివృద్ధి పరిశీలనకు మహాసముద్రము లాటం కల గుండు జేయు నోయ్య ల నొనరించిన గణానుసంక్షేప వైశిష్ట్యము వారు కనెను. ప్రాధికారమునకు బ్రిటిషుకొలంబియా మొనరించు చుండగలదు. ఆస్తి తామింతలానే బాడబోవు చున్నారని పాడ క్రి కం సిం చి రి. పిమ్మట యు లానరించిన సహాయమును ప్రకటించిరి. జనరలు సోధాగారి యముల్య సహాయము పిమ్మట తాము కేంద్రా జేయును వరల సాధ్యమైన క్షేత్రలో బాడగోరుచున్నారని చెప్పిరి.

యువరాజు వీరి ప్రయాణము.

విక్టోరియా, సెప్టెంబరు 24:—వేల్పు యువరాజుగారు నేడొకటియంతలో నిచటవిడిసిరి. కొంతమంది ప్రజలు మోటారు కుడెలలోబోయి వారి కతిధిసత్కార మొనరించిరి. మెట్లపై ననేకమంది ప్రజలు గుంపులుగుంపులుగ నుండిరి.

హంగరీ

హంగరీలోని బ్రిటిషు సైన్యములు.

వియన్నా, సెప్టెంబరు 20:—బ్రిటిషు దాన్యావియ ను హంగరీకేశమును బ్రిటిషు సైనికుల లాక్రమించెదరా వాస్తవముదాపెట్టెవారి కక్యంత సంబోధనము గలిగించినది. నిన్న రాత్రి బ్రిటిషువారియం దభిమానము గలవా రనేకమంది పెద్దసభ మొనరించిరి. జనరలు గార్లనుగా రేతించినపుడు కభ్యులక్యంతామోదమును తెలిపిరి. వైసము రాజున రక్షించుగాకమున పాటు నాచ్చెప్పిచేక పాడించిరి. ప్రధాన కంట్రీ ఎం. క్రిగ్డిచ్చిగారు కచ్చిపుడు ప్రజలు వినువులకు అసహ్యతను సూచించిరి.

దుమ్మ

దెసికనుకోల్చుగారలు

మాస్కో, సెప్టెంబరు 28:—ఒకవాయువార్త ఇట్లు తెలుపుచున్నది. అడ్మిరలు కోల్చుగారు దెసికను సేనానివైఖల గారకును “చిత్తులూర” ను విడుదలచలదనెరి. కోల్చుగారు

దెసికనుగారల సంబంధములకు బలపరచవలయు సమయము రావలయునని దెయిల్ క్రానికలు వ్రతించునది ప్రభావవ్యాసము తెలుపుచున్నది. యూరోపునందలి యుద్ధముల వాతావరణమును ప్రాచీనభృత్యభుక్త్యుగానున్న దెసికనుగారి ప్రభుత్వము వారు సేవేయా ప్రభుత్వమువారికి లాభమునుగలుగ వ్యాపించుకాదు.

దెసికను సేనాని లాభములు.

లండను, సెప్టెంబరు 24:—అధికారుల టిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు. యూరోపునందు రష్యాలో నాల్గవ కంతును దెసికను సేనాని యాక్రమించెను. దానిలో 8 కోట్ల మంది జనులున్నారు. రష్యానుందలి ముప్రెస్టెనగరములలో 8,4,5 నగరములకు వారాక్రమించుకొనిరి. అరిని సైనికుల సంఖ్య 8 లక్షలు మొదలు 4 లక్షలవరకు ఉండగలదు.

బాల్టిక్కు రాష్ట్రములు, బోల్షెవిక్కులు.

లండను, సెప్టెంబరు 28:—దెయిల్ న్యూసువ్రతించు ప్రాంతమునందీ ఇట్లు తెలియజేసెను. జనరలు ఎటియన్నీ గారు రీగాకు విచ్చేసిరి. బాల్టిక్కు రాష్ట్రములకు బోల్షెవిక్కులకు తాత్కాలిక సంధి నేర్పరచబడు ప్రత్యక్షములలో నరకు ప్రాప్తు కరవున పనిచేయును.

టర్కీ

తురుష్కుల అశాంతి

స్టాంబుల్, సెప్టెంబరు 21:—జర్మను జేడబాల్కులతి కావితేఖు సంధ్య:—కానూలాగా మున్నగు కేసునందలి అశాంతిని గూర్చి చాలవరి అధికారులకుండుటలను జేయసిరి. సంధి చున్నారనియు, గ్రీకులు మించుకొనకుట ఎంతమాత్ర

అమెరికా

అ-
వ మింగ
రివల్లిక
గిరింజిరి.
ప్రభువు ప్రతి
నకనుకలముగను 40

మిచ్చిరి.

గారు నాకస్థితి.

లండను, సెప్టెంబరు 28:—21 వ తేదీన ఏడెను నుండి ఏ. లాతుడుగారంపిన కంట్రీకాన్ట్ర:—ఆగష్టు 2 వ తేదీన సింగ పూరులో మార్షిలీకునకు బయలుదేరిన 81 వ సంబరగల బటారు మూడు అను జనాను నాక ఆగష్టు 20 వ తేదీన ఒడ్డునుబట్టి పోయి చాలవచ్చుకనెదనియు దానికి వెంటనే సహాయమునకేగెనుగా నున్నదనియు ఇటాలియను వైసుకాన్సు సహాయమునపు స్థితిలో లేదనియు ఏడెనందలి ఏకెంటు తెలుపుచున్నాడు.

ఆహారవర్తనదీక్ష:—కలకత్తానగరమున ధర్మలోల కపాలు కచేరీలో డిప్టీ హృద్ధుమధ్యను నిలుపుటద్దపుచక్రముతో కొట్టినందులకు కొంబుకన్య! ఆహారమెరు ఈ నెల 17వ తేదీన హానరరీ మేజిస్ట్రేటు ఒక నెల కఠినకేతు విధించెను. ఆ నాడు మొదలు ఆమె ఆహారమున కర్షించి పుకవనించుచున్నది. ఆమె వెసిడెన్సి జయిలులో నున్నదని తెలియుచున్నది.

కాననకభ:—సంయుక్త రాష్ట్రముల కానన సభయందు డాక్టరు వాడ్గారికి బయలుగా డాక్టరు జనుడ్డికి అనామరుగారు నిజమింపబడిరి.

విషజ్వరము:—నెకందరాబాదులో విషజ్వరము కొద్దిగా కనబడసాగినది. పువ్యోగము వ్యాధిని నిరోధించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. సికిందరాబాదులో ఎడ్వర్డువైద్యకాలలోను హైదరాబాదులో క్రిసిడెన్సి వైద్యకాలలోను ప్రతి బుధవారములందును టీకాలు వేయబడును.

కంఠివార్తలు:—బొంబాయినుండి; లండనుకు పూర్తిరేటు 2½ రోజులు, డిఫర్డు 8½ రోజులు. లండను నుండి బొంబాయికి పూర్తిరేటు 16 గంటలు డిఫర్డు 1½ రోజులు.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయమున వెలకుదొరకు పుస్తకముల జాబితా.

1. ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.
అనేక చిత్రవిచిత్రములతో నిండియుండును.
మొదటి సంచిక కల ప్రతి 1-8 1.0.0
రెండవ " " " 1.0.0
మూడవ " " " 1.0.0
నాల్గవ " " (కొద్ది క్రితులే) 1.8.0
ఐదవ " " " 1.0.0
ఆఱవ " " " 1.0.0
ఇందు విశోపా మహాసంగ్రామ చరిత్రను విశేషించెను.
ఏడవ సంచిక కల ప్రతి 1-8 1.0.0
ఎనిమిదవ " " " 1.0.0
తొమ్మిదవ " " " 1.0.0
పదియవ " " " 2.0.0
6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగ్రామ విషయములు సంక్షేపముగ చిత్రీకరములతో ముద్రితములు యున్నది.
ఈ పదిసంచికలకు ఏక కాలమున కొనుపారికి మొత్తముమీద సరసముగ యిచ్చెదము.
2. ఆంధ్రోద్యమము.
ఇందు ఆంధ్రమహా సభాభ్యుత్థుల యావశ్యాసములు, ఆహ్వాన సభాభ్యుత్థుల యావశ్యాసములు వీర్ల చిత్రీకరములు, చిత్ర రీత్యానములు సలక్షణముగా చక్కని కైలిలో పెద్దఅక్షరములతో ముద్రింపబడి యున్నది. కల ప్రతి 1-8 1.0.0
3. ఆంధ్రసర్వకళాశాల: విద్యాప్రవృత్తి.
ఇది క్రిమిల కట్టమంది రామలింగా రెడ్డి రి విరచితము కల ప్రతి 0-4-0
ఆత్మజ్ఞాన.
దయ్యముల సద్భావమును గురించిన కాశ్రియచర్చ, పా. జగన్నాథస్వామి బి. ఎ. గారి విరచితము కల 0-8-0
4. శారదాంబ.
సంఘడురాచార సంస్కరణమునకు మార్గమిందు చూపబడినది ఇది శ్రీ భర్తృహాధిని యను నాటకము కల 0-4-0
5. శ్రీరామవిజయము.
ఇది ఏడంకముల చక్కనినాటకము. కొకలై నేంకరమున రావు బి. ఏ. గారిచే వ్రాయబడినది కల 0-1-0
6. అమృతవల్లి.
1-4-0
7. బుద్ధచరిత్రము.
0-3-0
విజ్ఞానచంద్రికా కవితకు కవీతులతో బహుమతులను బడెనిన కంచనవల్లి కనకమ్మగారిచే అనువాదించ బడినవి.
8. కవిత్వతత్వ విచారము.
క్రియక కట్టమంది రామలింగా రెడ్డి ఎం. ఏ. గారి కృతము కల 1-2-0
9. తృణకంఠము
0-4-0
10. స్నేహలత
0-4-0
రాయప్రాణ సుబ్బారావుగారిచే విరచితము.
11. ఏకభామాలిపి ప్రశంస
0-4-0
12. ఆంధ్రోద్యమము
ఆంధ్రోద్యమ తత్వమును వెలుపు తిన్ని పాత్రలు 0-2-0
13. ఘోకలే చిత్రచటము
0-1-0
14. విలాకతరంగణి
0-4-0
(పోస్తుకర్పణ కలు)
దిరునామ:—
ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము
పోస్తుబాక్సు 212 మద్రాసు.

నూనూరుకాలాకా కోటపొరకములమునకు వెళ్ళుచి
వరకు వచ్చును బొత్తిగాలేదు. భాగ్యము, ఇతరభోజనభాగ్య
ములు చాలమెక్కువ ధనము గల్గియుండుటవలన వేదములలో
కు లిగ్రహములయొన ఆహారము చిక్కుక నాలు ప్రయోగము
యెక్కువ. దేబ్బులపిమ్మన భాగ్యముగాని దివ్యముగాని
దొరకుటలేదు. పాదేవు లేమరేక.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమౌషధము

చెల న్నల్పము
తల నొప్పులకు
జేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
జయ్యబడెను
వనమూలికలచే
చేయబడెను
నువాసన గలది.

గుణ మధికము
వంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒకసారి పరీక్షించి
చూడుడు
చక్కని డబ్బీలో
రెల రా ఆణాలు.
అన్ని దుకొణముల
లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డి. పో,

రి, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరిరోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే.

(1045)

ఆరోగ్యమునకు అయిదేడ బాధలు అద్వితీయము.

నవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

అమృతాంజనము	జంబీకాచూనం	మంచాననలేపము
రి. కాపులు ౧౦ సీసా 1-0-0	హైదరాబాద్	తామర నణము
రి. బాపులు ౧౦ సీసా 0-౨-౦	సీసా ౧౦-1-0	డబ్బీ ౧౦-10-0

తులనారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

కొంగు - పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.

వివాకము:
బి, మదరాసు.

మేనేజరు, అయిదేడ బాధలము, మదరాసు.
రి, అచార్యకా వీధి, మదరాసు.

ప్రస్తుతము:

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!!

గుణ మధికము !!

వంచభాషను చూచి కొనిన

మోసము కలుగదు.

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు

జనము
పరమౌషధము.

తలనొప్పులమాన్వనము. జాయపుపోటబాపున. పార్శ్వపుసెక్కుల బారదొలను. పొట్టును బోగొట్టున. ఇతి యని యనగేల నకలవిధమైన నొప్పులకు సంబంధించితి. కనకమాలికలచే హిందూతేజమందు రయారు చేయ బడు మంత్రమును, దీనిని విశేషములలోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే వలసిన యాగ్యతా త్రుతములు పొందియున్నది. అన్ని దుకొణములలోను చిక్కగలదు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

తామర తైలము

తామర, తీట, వీసగగట్టి, దురద, ఉంగరములవంటిచుట్టు, రసికాయలు, వెండ్రుక లూడిపోవుట మొదలగు చర్మరోగములకు వాడవలయు చేయగలదు. రాజారాణి బొమ్మను చూచికొనుట మంచిది. టె 0-6-0 అణా మాత్రమే.

మోహిని తైలము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. రి. కులములు నూనెగల సీసా 1-కి రూ 0-12-0.

దంతచూర్ణము

వంటి నొప్పులకు దివ్యౌషధము; నూనెనగలిగియుండును. నర్మసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది. డబ్బీ 1-కి టె 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 అణ.

అమృతాంజనము డి. పో,

109, ప్రేరిరోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి. రి, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఇండియాలో విమానములు.

ఇండియాలో టపాను కృత్యాచీనలకు సాగుచు లనుకొనిన దావులకు రాకపోకల రావారీ విమానము లే ర్వునవలయును. అందులకు బొంబాయి కలకత్తా చెన్నపట్టణము కరాచి, ఢిల్లీ, నాగపూర్ము, కంబూ నగరములందు నెండు లేర్వునవలయును గాని ప్రస్తుతము విమానవిద్యారామము చాల మాత్ములు కలుగుచున్నవి గాని విమానములు లుండుట వలన తక్కువవ్యయముతో హెచ్చుకడుపాయము కలుగునో అట్టివిమానములకు కొనసాగించలేక గాన విద్యారామములలో వేంతోగాని కంప్లూట్ల కిరానీ, ఇండులకు ఏదో ఒకసంఘమునకు కొన్ని ఏడ్లను, టపాలను తీసికొని కెల్లుటకు మాత్రమే కంప్లూట్ల విద్యుతకలసియుండును. వారు వారికిష్టమైన విమానములను తెచ్చి కొనుట ఇష్టవచ్చు యుగమునకు. వారు ప్రయాణికులకు సామానులకు తీసుకొని కెల్లుటకు కేటగు అనుమానమును బట్టి ఏర్పరుచు కొందురు. ప్రయాణికులకు సాగునగు తీసికొని కెల్లుటకు యికిర సంఘమువారు గూడ విమానములకు ఏదో చేయవచ్చును గాని టపాల కంప్లూట్లకు బడసినవార ముంచి ఏర్పాటులను చేసి వ్యాపకముగా దుచేయుచున్నవో యితరులు పోటీ కాగుట సాధ్యము కాదని తోచుచున్నది. గాన నీవిషయములకు వర్తక సంఘసభ్యులకు తెలిపి వారి అభిప్రాయములకు మాకొక గోరడచని పారిశ్రామికశాఖవారు బొంబాయి వర్తక సంఘమువారికి (చానీరి.

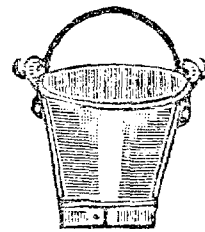
WANTED.

English Compositors capable and energetic. Salary according to qualifications.

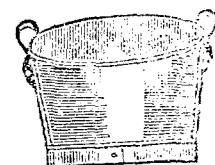
Apply to:

The Andhra Patrika Press,
7, Thambu Chetty Street, Madras.

ఆంధ్రదేశ బక్సెట్లు వగైరాలు.

వదనాను గకర్న మెంటు వారికిన్ని ప్రాచుర్య గవర్న మెంటు వారికిన్ని మునిసిపాలిటీలు, తాలూకా బోర్డులు, యూనియనులు, స్కూలులు వగైరాలకు నష్టముచేయు, కొలతపాత్రలు, తూనిక గుండ్లు, త్రాసులు, ఆపీను పేనాకత్తులు, కంచాడీలు, మునిసిపల్

లాండ్రు, వాటి స్తంభములు, బావుల గిలకలు, చెత్తవేయు తొట్టు నీళ్లు తోడు బక్సెట్లు, స్నానముచేయు వెడ్జిలొట్టు మొదలగు యా వత్తు సామానములు, విశేషపు చుడిది నేర్పరి యగు కుచివాడ కే, మిక్కిలి చుట్టువుగా

కియారుచేయించి వల సహాయముగా నష్టము చేయబడును గాన వలయువారు క్రింది ఆధునానిని విచారింపవలసియు.

జనరల్ ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెడింగ్ వర్క్సు,
(1742 దిం 624 వార్) కంప్లూట్ కన్స్ట్రక్టరు.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికి, మంచిముందు

డబ్బీ 1-కి అ. రి. 12-కి రూ. 8-8. 10-కి రూ. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్మముమీద గాని, వెండ్రుకలలో గాని, లోచర్మములలో గాని, గోర్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు :—దురద, ఉంగరములవంటిచుట్టు, పొట్టులు, రసికాయలు, వెండ్రుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా లేచి కిరీరనుంతుట వ్యాపించి నిద్రపట్టని టె ఏర్పడును.

చికిత్స :—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము :—1. మందు లోచర్మములలోనికి పోవు యును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టవంద జేయవలయును.

అమృతాంజనము డి. పో, రి తంబుకెట్టి వీధి, మదరాస్

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

RAILWAY MEN'S DEMANDS, A Settlement Practically Certain.

LONDON, September 24. Labour correspondents consider that Mr. Thomas's warning of railway trouble should not be taken too seriously. They point out that the already protracted negotiations with the Railway Executive have still two months to run, and with Government help it is practically certain that a settlement will be reached. Mr. Thomas's warning is regarded as being addressed particularly to Labour extremists, who are trying to force a strike. The Secretary of the Locomotive Engineers said last night that he was not aware of any crisis.

An Ultimatum to Government.

LONDON, September 24. Mr. J. H. Thomas announces that an ultimatum has been presented to the Government on the railway crisis, and will expire at noon to-morrow.

RAILWAY MEN'S SITUATION.

Reassuring statements in this morning's newspapers with regard to the railway situation, did not prepare the public for to-day's railwaymen's ultimatum to Government. The dispute centres round the Government's proposed scheme for standardising wages under which, according to the railwaymen's executive, some grades of railwaymen will suffer a reduction up to fourteen shillings weekly. The National Union of Railwaymen to-day refused the Government's offer, and informed the Ministry of Transport that in the event of a further offer not being received at noon on Thursday, it will call a strike. There have been prolonged negotiations on the subject of standardising, which is enormously difficult, owing to the fact that there are 128 grades of different variety. Mr. Thomas declares that the Government has agreed that standardisation should be upward, and the settlement with the locomotive men incorporates this, but the proposals for other grades do not. Apparently the offer referred to as having been rejected, means the Government's standardisation proposals. Sir Eric Geddes to-day conferred with the Premier at Downing Street. Shortly after the publication of the ultimatum the Government issued a reply that the action of the Railwaymen's Executive in delivering the ultimatum on the very day on which the powers of the Board of Trade were transferred to the Ministry of Transport, appears quite unjustified. The advance of wages applies to the whole railway staff, and would involve the companies in an estimated additional permanent expenditure of over £45 millions annually, compared with pre-war costs, and this does not include any portion of the war wages, which might be continued under the agreement of last March.

DOUBLE INCOME-TAX. Royal Commission's Work.

LONDON, September 23. Sir James Meator, representing India, Mr. C. H. Knibbs (Australia), Mr. W. L. Griffith (Canada), and Mr. James Burns (South Africa) attended a meeting of the sub-committee of the Royal Commission on Income-tax, which is considering the question of double income-tax within the Empire. Representatives indicated their respective Government's attitude, and explained the general principles on which they thought taxation should be imposed. It was the sub-committee's general view that reciprocity as between the various Governments must govern the granting of any relief for admitted hardship. It was decided not to call witnesses, as the Commission had collected full evidence. It was decided to consider the remedial suggestions received from various Governments at the next meeting.

Indian Tea Sales in London.

LONDON, September 23. About 29,101 packages of Indian tea were auctioned yesterday. The prices of the lower grades were a half-penny to a penny per pound lower than the previous day.

CHRISTIAN UNITY.

Bishop of Bombay's Views.

LONDON, September 23. In a letter to the "Times" in connection with the controversy in that journal regarding the exchange of pulpits, the Bishop of Bombay describes a recent united service in Bombay, and suggests that the experiments in Bombay embody principles, which might be applied in England also. He says in India union is desired by practically all Indian Christians, except the Roman Catholics. Therefore, the question is far more immediately pressing in India than in England. The real obstacle to Indian union is home disunion with all its separate missionary organizations. He is anxious that no false step in England should needlessly delay the Indian movement.

Indian Delegates in England. VIGOROUS CAMPAIGN.

Good Work by Non-Brahmans.

LONDON, September 23. Indian deputations are busily stamping this country. Congressmen lecturing in the North, and Mrs. Besant's party in the Midlands. On Saturday last the Extremists addressed a small Indian audience at Essex Hall. The Moderates alone are silent except for Mr. Chittamani's important letter to the "Times". The non-Brahman deputation, Messrs. Venkatarreddy Naidu, and Apparao, last night addressed a crowded audience in the North

Lambeth Liberal Club, where of Mr. Dadabhai Naoroji was a member. Mr. Rogers, Mr. Naoroji's secretary during the latter's election contest in North Lambeth, presided in place of Mr. Bryant, M. P., unavoidably absent. Mr. Venkatarreddy, the principal speaker, delivered an eloquent address, punctuated by loud cheers, and made a passionate appeal to the British nation to grant real responsible Government but not to substitute an Indian oligarchy for the British bureaucracy. "You have a right to rule us, but," he urged, "you have no right to sell us, and yet that would be our fate under this Bill if no provision is made for communal representation." Mr. Apparao is doing solid work for the non-Brahman cause. His trenchant articles on Church "va." People in India in the "Daily Telegraph" are much appreciated in many quarters. He visited Bristol two days before the arranged lecture of Mrs. Besant and interviewed many influential residents and prepared the ground against Mrs. Besant's lecture. A long interview with him on Indian problems appeared in the "Western Daily Press," the most circulated paper in the West of England. ("Madras Times")

The C-in-C. in India.

LONDON, September 23. The "Daily Mirror" suggests that Field-Marshal Sir E. Allenby will replace General Sir C. Monro, if the latter is retiring early. ("Madras Times")

RAILWAY STRIKE IMMINENT.

Mr. Thomas's Warning.

LONDON, September 23. Mr. J. H. Thomas, M. P., in a speech in London, declared that there was imminent danger of a railway strike because the Government's proposals for the standardization of wages made no allowance for higher paid men, and if the existing agreement for war wages to terminate in December came into operation, this would mean a reduction in the wages amounting to fourteen shillings weekly in some cases. He urged the railway men, who were anxious to act immediately, to avoid section strikes, which hinder the negotiations.

ENGINEERS' THREAT.

Outlook Serious.

LONDON, September 23. As a result of the ironfounders' strike the outlook in the Midlands is very black. It is expected that 36,000 engineers in Leeds and 16,000 workers in Wolverhampton will be idle shortly. The strike has spread to the Southampton ship yards.

WAYS AND COMMUNICATIONS.

Sir E. Geddes's New Task.

LONDON, September 23. The Ministry of Ways and Communications was inaugurated to-day, when Sir Eric Geddes commenced the task of bringing under one single control the whole transport of the country. It is hoped that much economy will be effected by this means.

MINE SWEEPING OPERATIONS.

Closing of Service.

Sufficient Sea Routes Guaranteed.

LONDON, SEPTEMBER 24. The official announcement that the mine clearance service will cease at the end of November gives little indication of the immense and dangerous labour involved in sweeping up the minefields in the neighbourhood of the British Isles, within a year of the armistice. All that now remains is the removal of the remnants of a huge minefield between the Shetlands and Norway and the remaining German mines off Heligoland Bight. Although the entire clearance of all the mines laid is not claimed, sufficient routes for normal sea traffic are guaranteed. The task involved a close search of over 40,000 square miles, and a large proportion of the area had to be covered twice, sometimes thrice. A very large percentage of the work was allotted to Great Britain. Hence the mine clearance service was inaugurated. To the end of August, 19,900 British and German mines had been accounted for in home waters, and 3,500 in the Mediterranean. Of 33,000 British mines laid in Southern waters, mostly early in the war, it was found that only a very small proportion remained. The men worked in the finest spirit. Three mine sweeping vessels were lost at home and two in the Mediterranean during the process of the work. On the other hand, only six merchant vessels were lost through striking mines since November, 1918. The work of clearing the waters allotted to Great Britain has now reached a stage when it is possible to fix its termination, namely the 30th November for home waters, and the 30th September for the Mediterranean. Other places abroad are already clear. There will still be some danger from drifting mines, as long as large minefields exist in the German area.

Dominions

THE PRINCE ON TOUR.

Arrival at Victoria.

LONDON, September 24. VICTORIA, B. C.—The Prince of Wales arrived here by steamer to-day, and was received at the entrance to the harbour by a flotilla of motorboats. A huge cheering crowd was on the pier.

Japan

JAPANESE SHIP'S FLIGHT.

Assistance Urgently Needed.

LONDON, September 23. A Lloyd's telegram from Aden dated the 21st instant says the agent there learns from Italian Vice Consul, that the "Otaru Maru" No. 31, which left Singapore for Marselles on the 2nd August has been ashore, badly damaged, since the 20th August on Ron Alula, Northern Somaliland, and is in urgent need of assistance, which the Vice-Consul is at present unable to render.

America

AMERICA AND PEACE TREATY. A Significant Vote.

LONDON, September 24. WASHINGTON:—The Senate has adopted, by 43 votes to 40, a motion of Mr. Lodge postponing the consideration of the Republican Amendment of the Peace Treaty until the 30th instant. The vote is considered as the first test of strength between the opposing parties.

U. S. STEEL STRIKE.

Twenty States Affected.

LONDON, September 23. NEW YORK.—The first day of the steel strike showed that twenty States were affected. Disorders are only reported from a few places. Guards shot seven persons at Newcastle, Pennsylvania, one of them mortally. Numerous arrests have been made in various centres. Reports of the second day record several gains for the strikers, particularly in Ohio. Many additional works in Chicago and Pittsburg have closed down. Rioting continues in several places and encounters with Guards are occurring. The casualties so far are one dead, three, probably fatally, wounded, and scores hurt. The Senate has decided immediately to investigate the strike situation, with a view to possible Government intervention.

Russia

GENERAL DENIKIN'S GAINS.

One Quarter of European Russia.

LONDON, September 24. It is authoritatively announced that General Denikin has won about a quarter of European Russia, with a population of thirty millions, from the Bolsheviks, and he is in occupation of the third, fourth, and fifth of the great cities of Russia. His armies number between 300,000 and 400,000.

UKRAINIA AND BOLSHEVIKS.

Peace Negotiations.

LONDON, September 24. Reuter learns that the Bolshevik delegation has proposed to conclude peace with the Ukrainians on the basis of the independence of the Ukraine on condition of the latter's neutrality in the struggle against Denikin and Admiral Kolchak. The delegation that the Moscow Government has decided to peace with all national Governments in order to counter-revolution.

Baltic States and Bolshevik Negotiations for Armistice.

The "Daily News" learns from a source in Riga, that the Baltic States are in the negotiations between the Baltic States and the

Denikin and Kolt

A Change in Relation

LONDON. MOSCOW.—A wireless asserts that Admiral Denikin has resigned the title of Chief Ruler in favour of Denikin. A "Daily Chronicle" leader says is ripening to adjust the relations between Denikin. It is unreasonable for the Denikin or representing a large part of European Russia, subordinate to the Siberian Government.

LITHUANIA AND BOLSHEVIKS.

Refusal to Negotiate.

LONDON, September 23. BERNE.—The Lithuanian Press announces that Lithuanian troops are within three kilometres of Dvinsk. Lithuania has refused to negotiate with the Bolsheviks unless the Allies, Latvia, and Estonia jointly negotiate.

Italy

FIUME COMPROMISE.

PARIS, September 24. Uneasiness is growing in Conference circles lest a fierce movement should spread to other parts of the Dalmatian Coast. The Yugo-Slavs in Paris are very apprehensive. The general disposition, at first was to regard D'Annunzio's movement as a beautiful romance, but this is disappearing in the face of the realization that Greece and even Germany might adopt similar tactics to gain control of the disputed territory. President Wilson's answer, with regard to the Fiume compromise, is not expected for several days.

THE FIUME SITUATION.

Legionaries Banish Other Nationalities.

LONDON, September 21. The "Temps" learns from Geneva that the Italian Legion in Fiume has ordered the Croats, Magyars, and Germans to leave immediately.

Jugo-Slav Outrages Reported.

LONDON, September 23. ROME.—The "Temps" Trieste correspondent says that a number of Jugo-Slavs threw bombs in the streets of Fiume. One person was killed and several injured.

D'Annunzio's Appeal.

The "Popolo Italia" publishes an appeal from D'Annunzio to open a national subscription in behalf of Fiume.

Food Supply.

LONDON, September 23. ROME.—A "Communique" from D'Annunzio states that in the spite of the blockade, provisions are continually arriving in Fiume from Julian Venetia. Italian Volunteers are also streaming in.

Imperial Legislative Council. Paper Currency Act. Objects and Reasons.

SIMLA, September 24.

The following is the statement of objects and reasons of the Paper Currency Act Amendment Bill passed at to day's meeting of the Imperial Council:—By a series of enactments with the Indian Paper Currency [Amendment] Act 1913, the maximum limit up to which the Currency Reserve can be invested in securities has been raised to Rs. 100 crores, of which Rs. 80 crores must be in British Treasury bills. The Indian Treasury balances at the present time are very low, and it is probable that during the course of the next two or three months it will be necessary in view of the difficulty of transferring the Government's funds from London to India to replenish those balances by making a further investment of the Currency Reserve. It is accordingly proposed by this Bill to increase the limit of Rs. 80 crores mentioned above to Rs. 100 crores, thereby allowing a further investment, if found necessary, of Rs. 20 crores in British Treasury Bills. At the same time the opportunity is being taken to provide for the issue of no ex-ante gold held, on behalf of the Secretary of State in the United States of America or in transit therefrom to India. Remittances of gold are now in course of shipment from America to India, and in order to minimise the extent to which the investing powers mentioned above may have to be used, it is desirable to regularise the holding of such gold in the Currency Reserve before it has actually reached India. Act No. 13 of 1918 provided for the holding as part of the Currency Reserve of silver held on behalf of the Secretary of State in the United States of America or in transit therefrom, and it is proposed to effect the present object by amending that Act so as to make it applicable also to gold.

Mr. Howard's Speech.

The Hon'ble Mr. Howard introduced the Bill to amend the Indian Paper Currency (Amendment) Act, 1917, and to amend the Indian Paper Currency Act, 1918. In doing so he said:—The effect of the Bill will be clear to the Hon'ble Members from the statement of objects and reasons, namely, the proposed to take power firstly to increase the fiduciary issue of our currency notes to the extent of Rs. 20 crores, raising our total power from 100 crores to Rs. 120 crores, and secondly to hold the gold acquired by the Secretary of State for India in the United States or in transit, therefrom as a portion of the reserve against our notes. I must at the outset assure the Council that it is with the greatest possible reluctance that the

have found themselves forced to lay before them, but I hope to the Hon'ble Members that there is no unfortunate alternative. Though of course less critical than at periods of the war, our treasury or cash position for several months past been extremely tight, and the last week or two it has become acute. The Controller of Currency who is in possession of funds at places where it is impossible to carry on.

We were obliged during the summer months to our expenditure, and this alone is a serious anxiety because it has of course to be renewed or otherwise as it is a little while ago, and though at the moment this figure, they are rapidly rising. We have simultaneously had to obtain gold or so about Rs. 15 crores from the various ways and means, advances just to the Members the sort of difficulty we have met with at the beginning of this month, faced with the following position.—Owing to very heavy maturities of treasury bills this month amounting to close on 13 crores our income in India were to be over Rs. 20 crores less than our outgo.

The obvious ways of bridging this gap were in number. First by sales of new treasury bills, secondly by further ways and means advances from the Presidency Banks, and thirdly by remittances of gold or silver to India by the Secretary of State. As regards fresh sales of treasury bills it is probable that our September maturities will be covered but only by postponing the evil day, for most of our present sales are of three months bills which will mature in December. In the matter of advances from the Presidency Banks we took Rs. 8 crores in August and have already taken about Rs. 5 crores during September, and it is unlikely that the banks will be able to let us have much if any more. In fact as the busy season goes on it is more likely that they will have to ask us for repayment of some of the advances already outstanding. The unhappy Finance Department is in fact in the position of a juggler who has continually to keep a large number of plates in the air at once and cannot afford to let any of them fall to the ground. Turning now to remittances of bullion I can say little about silver, and the Hon'ble Members are, I think, sufficiently cognisant of the position. In the case of gold the Secretary of State has already been able to secure fairly substantial quantities, and these will shortly be on their way to India. As the Hon'ble Members will see we are asking the Council to day also to give us power to issue notes against such gold when in transit from America. This is greatly preferable to the issue of notes against securities, as the gold strengthens our reserves while it is held therein, while on its issue it will immediately operate to reduce the volume of notes outstanding. There is indeed a possible fourth method of relieving our treasury position in India, namely, to reduce the amount of our outgo, but I am sure in the present difficult exchange situation the Hon'ble Members will not wish to suggest that we should do this, though latter on the stringency may be eased by the private import of gold which would be stimulated as the result of the changes in the acquisition rate recently notified, and by the removal of the restrictions on exchange business which the Secretary of State has recently announced. Looking a little further forward, October, November and December will each be deficit months, and as I have already said, in December, we shall have some very heavy maturities of treasury bills to meet unless the Secretary of State is able to send back to us in remittances of gold or silver much more rapidly than at present seems likely the funds which we have banked up in London. It seems practically inevitable that before long we shall be driven to fall back on a further fiduciary issue of currency notes against our funds in London. It is

indeed just conceivable that we may be able to struggle along for another few weeks or even another month or so, but it is in the highest degree improbable that we shall be able to carry on until the Delhi session of this Council, and we felt that it was very desirable in view of the situation which is clearly impending to come to the Council for the necessary powers. Now instead of putting off the matter until the adjournment, with the result that we should then have to proceed by ordinance, I regret that it is necessary to ask the Council to pass this measure at short notice, and at a single sitting. But this necessity has arisen from our very reluctance to have recourse to the step we now propose and to our consequently having deferred it until as I have said it appeared practically inevitable. I should like however to assure the Council that we have no intention of using these powers prematurely. We shall only use them to the extent to which they become necessary, for we are as much convinced as any Hon'ble Member here present of the undesirability, of increasing unduly our fiduciary issues. And I can say at once that we have no intention of indulging in an indefinite issue of notes at the risk of temporary suspension of their encashment. During all the anxieties of the war we maintained the convertibility of our note issue, although on some occasions last year as Hon'ble Members know, it was a case of such and go, but we can justifiably hope that the spectre of inconvertibility has now been safely laid. In July, 1918, our reserve had fallen to a little over Rs. 36 crores against a total circulation of 115 crores representing a percentage of about 31 only. On the 15th September, 1918, the corresponding figures were metallic reserves Rs. 48 crores, note circulation Rs. 134 crores, percentage about 36, whereas in our last currency returns on the same date this year the figures were metallic reserve nearly Rs. 70 crores, note circulation Rs. 169 crores, percentage over 41. The improvement in our position is even greater than these figures indicate, since our actual stocks of coined rupees and uncoined silver now stand at no less than Rs. 32 crores and Rs. 18½ crores respectively, while as I have just stated we can now hope that the Secretary of State will be able to assist us further by remittances of gold. There is, however, another aspect of these possible additions to our currency about which the Council will probably expect me to say something, since this point was raised in a debate the other day, namely, their effect on prices. Mr. Sarma, I think, hit the right nail on the head when he expressed the opinion that the real difficulty of our situation in this respect was not merely inflation of currency within India but the great inflation of currency and the serious rise in prices from which all countries of the world are at the present time suffering. With this view I fully agree. To put the matter in the widest way the effect of additions to the currency of individual countries looked up by trade with the rest of the world is ultimately distributed or dissipated over world prices, as a whole, and it may be said that the additions made during the last few years to the currency in circulation in India have been relatively insignificant, as compared with those which have taken place elsewhere. I can, perhaps, explain India's position most fully by the use of a simile. It is that of a lagoon connected by a channel with the sea. When the tide rises outside the water flows into the lagoon so that it will ultimately rise higher and higher till it reaches the sea level. This is what would have happened in India in normal conditions. With the balance of trade setting strongly in her favour money must have flowed in one form or another whether through the Secretary of State's Council Bills or by the import of gold to be tendered at our currency, offices in exchange for internal currency with the result that internal prices would naturally rise. During the last few years, however, the restrictions on trade and the control exercised in various ways have had the effect of choking the channel connecting our lagoon with the sea, so that water has flowed in less freely. We have had our local deluges, with the result that the water in the lagoon has also been added to by streams flowing down from the land possibly set off to a small extent by evaporation (representing the hoarding that is believed to have taken place) but the level of our lagoon is still below that of the sea outside. There is another very important factor in the price question on which Mr. Mant very rightly laid great stress the other day. Much as we deplore the lack of stability in exchange during recent months and its consequences to trade, the increase has had one very great counterbalancing advantage. A higher exchange is the best and most important mitigant of higher prices. I thought of pursuing my simile rather further and saying that we have in effect now constructed a lock between our lagoon and the sea which will now prevent it from continuing to rise with the tide outside but this does not quite correctly describe the effect on prices of a rise in exchange which I can perhaps better explain by mixing my metaphors as a real change of gear between rupee prices and the prices outside. Some Hon'ble Member may say, however, this is all very well, but what is to be the end of it. I can only answer that there is no sovereign and immediate remedy, but we can reasonably hope that as conditions generally become clearer and more normal we shall on the one hand be able to bring back more and more of our funds from London and on the other to fund the embarrassingly large volume of our temporary debt in the form of treasury bills and ways and means advances. At the same time it is clear that we shall have to use every possible measure to conserve our financial resources and as Sir James Meston said last March coupled with courageous outlay on essentials of progress a strict economy in all non-essentials will in the near future be more necessary than it has ever been. At the same time I do not wish to conclude these remarks with a note of pessimism. Difficult as matters are in many ways we have at any rate the comfort that we are suffering relatively much less from the financial aftermath of the war than almost any other country. The very difficulties to which our embarrassments have largely been due, namely, those connected with the exchanges, are paradoxically enough evidence of the fundamental soundness of our position. It is more than 50 years since 10 rupees would buy a pound sterling and generally the pronounced strength of all our external exchanges shows that the purchasing power of the rupee has undergone far less depreciation than is the case with currencies elsewhere, and is of itself a sheer index of India's solvency, and indeed her high credit.

The Debate.

After the conclusion of Mr. Howard's speech Mr. Sarma said that the demand put forward by Mr. Howard

would hardly be welcomed by Indian merchants. It unfortunately caused the greatest disappointment, especially when it involved a poor country like India. At the Delhi session they were looking forward quite hopefully for stability in the increase of their currency. Sir James Meston then gave them some hope and from his speech at any rate one could gather that issue of currency notes would not be multiplied, but they were grievously disappointed. They viewed with disappointment and horror that sums belonging to them were locked up in London. The exports of India were largely in excess of its imports, and consequently large sums of money were due to them from the outside world, but even the thin financial position was going down. Now that the war was over the Indian public did not like any multiplication in currency. In conclusion, Mr. Sarma implored Government to insist on His Majesty's Government that the interests of Indian agriculturists were paramount and they could not afford to multiply their notes.

Mr. Crum congratulated the Finance Member on the lucid exposition of the currency position. He said as there was increase in price, so simultaneously with it there was increase in currency. It was this state of things that justified the Government. He would on behalf of the European community very strongly urge the Government of India to do everything in their power to ask the Secretary of State to increase the purchase in gold as soon as possible and to transfer that balance over this side.

Mr. Howard replying said:—As regards the request to bring back our balances to India the Government was between the devil and the deep sea. During the last few days they had received pitiable appeals to send Council Bills.

The Bill was introduced and after suspension of rules of business was considered and passed.

[to be continued]

France

FRENCH ELECTORAL LAW.

Postponement Rejected.

PARIS, September 20.

After a lively debate in the Chamber of Deputies the proposition to postpone the application of the new electoral law until next year was abandoned. M. Clemenceau announced that as soon as the peace treaty had been voted, the Government would fix a date for the elections under the new law.

Turkey

UNSETTLEMENT IN TURKEY.

Sultan's Views.

LONDON, September 21.

PARIS.—The Sultan, in the course of an interview by the Constantinople correspondent of the "Journal des Debats," dwelt on the state of unsettlement in Turkey owing to the non-conclusion of peace, and hoped that negotiations would speedily be finished. He expressed strong opposition to the Greek occupation of Anatolian towns.

TURKISH NATIONALIST MOVEMENT.

The Sultan's Denunciation.

LONDON, September 22.

CONSTANTINOPLE.—The Sultan has issued a proclamation denouncing the so-called Nationalist movement in Asia Minor, and urging all Turks to preserve calm and moderation, and obey the orders of the Government, so that the Turkish peace delegates may be in complete harmony with the nation. The proclamation concludes by hoping that Turkey will secure a peace assuring its integrity, honour and dignity.

Hungary

BRITISH TROOPS IN HUNGARY.

Enthusiastic Reception of News.

LONDON, September 20.

VIENNA.—The news that Trans-Danubian Hungary will be occupied by British troops was received with enthusiasm in Budapest. There was a great pro-British demonstration at the Opera House last night. General Gorton received an ovation and the orchestra played "God save the King." The Premier A. Friedrich, was received with honours.

Germany

THE MEMEL DISTRICT.

German Note to Allies.

LONDON, September 21.

BERLIN.—Germany is presenting a Note to the Peace Conference asking for a speedy decision regarding the destiny of the Memel District.

General

Sir D. M. Wallace's Will.

LONDON, September 23.—Sir D. M. Wallace left £76,445.

(ASSOCIATED PRESS)

Calcutta

CALCUTTA, September 25.

The Eastern Bengal Railway authorities and the police are enquiring into a case of an alleged molesting of an Indian girl by a European soldier. It is said that on the evening of Friday last a European soldier travelling in a second class compartment of 97 up train trespassed into the female inter-class compartment by walking over the foot-board while the train was running between Sealdah and Dum Dum Junction. A respectable Indian lady who was in the compartment stopped the train by pulling the alarm chain. The guard did not arrest the soldier who went back to his compartment and when the train reached Dum Dum Cantonment the soldier made good his escape, leaving behind his hat.

సత్యాగ్రహ వ్రతము కేసు.

అహమదాబాదు న్యాయవార్తలు.

అహమదాబాదు పీఠము కొందరు కానోబ్లెంకున మొదట్టుటకు సత్యాగ్రహ క్రమాని మొనరించుట ఆక్రమ 50 వారిపైని చేయబడిన కేసు బొంబాయి హైకోర్టులో ఏప్రిల్ 24 వ తేదీన విచారణ చేయబడినది. ప్రధాన న్యాయ హైకోర్టు ముఖ్యమంత్రి న్యాయమూర్తుల న్యాయసమితి డిప్టీ సీరి. ఆగ్రహించిన కేసు చేయబడినది. వారిలో ఇద్దరు బారిష్టరులు కన్వీనరులు కన్వీనరులు నామినేషన్లు చేయబడినవి. సత్యాగ్రహ క్రమాని ప్రకటించి 1 గా 2 రాయగురు ప్రకటనలను సంతకములు చేసిరి. న్యాయవాదులట్లు చేయబడినవి అనునట్లును సర్ది అహమదాబాదు జిల్లా జడ్జిగారు బొంబాయి హైకోర్టువారికి వ్రాసిరి. న్యాయవాదులలో నేను న్యాయముగ ఉన్నట్లెరిగిరి. వారి మొదల నాకు చాల గౌరవము కలదు. గాని వారి జ్ఞప్తి క్రమాని చేయుట చే వారు న్యాయవాదులుగా పనిచేయరాదని నేను తలచుచున్నాను. వారిలోయిద్దరు బారిష్టరులు మాడ నున్నారు. వారివిషయమున నేను నేమిచేయుటకును ఏములేదు. ఇది మొక్క బొంబాయికి గాక తేజములకంటికిని గూడ సంబంధించిన సమస్యగా నున్నది. వారిట్లు చేయవచ్చునని మీరు నిర్ధారణచేసిన సంతోషించెదను. చాలవట్టుము నామెడించుట చురుకైనదని బాగుగా నమ్ముటకుననే తమ ఆగ్రహమును సంపూర్ణముగా విడిచివేయుటకు వారిట్లు చేసినది జడ్జిగారు హైకోర్టువారికి వ్రాసిరి. వారిట్లు చేయుట ఆక్రమమున వారికి నోటీసులు ను కంపుటకు 20-6-19-న తేదీన హైకోర్టునా జ్ఞాపించిరి. న్యాయవాదుల కక్షమున 50 చిరునామలగునా వాదించి ముద్దాయిలపై ఆవిధముగాని ఆక్రమ ప్రవర్తనలగునా ఆరోపించబడినది. మీరు సత్యాగ్రహమున చేరినను ఎట్టి అందమును కలిగింపలేదు. మీరై నెట్టికేసులను లేవు. ఇట్టి 50 50 ఎద్దెద్ద కాదులుగా కన్వీనరులనాడి బెదిరించిన ఆత్మనై కేసుచేయబడలేదు. ఇద్దరులలో చాలమంది బారిష్టరులు ఆ దోషమును కలిపినను ఇన్వెస్టిగేటరు చర్య జరుపలేదు. నోవాస్కోపియాలో నెకబారిష్టరు పట్టినదావా పోయినది. ఆతడు జడ్జినిమాను లేఖ వ్రాసినందుల కరిగిరి కేసు చేయబడి తీరుచింపబడెను. అట్టిలో ప్రీకాన్సిలువారు దానిని రద్దు చేసి ఆది కృత్తి సంబంధమునది. మీరు మర్యాదగలవారని జడ్జి కన్నడిగారే వ్రాసిరి మీరు నిష్పయ నిష్కాట్య స్వభావులని మీ రర్తవములను విడిచివేయుచున్నది. సత్యాగ్రహము కూర్చున్నప్పుడు కలెక్షన్ గా నిరసింపదు. ఇందు రాజద్రోహములేదు. స్వభావాపేక్షలేదు. కేసులను ఆర్థికగౌరవప్రధానము. ఇంతకును వారి జ్ఞప్తి వ్యాప్తమున చేయలేదు గాని ఎట్టి నోటీసు నిపుడు పంపదగదు. వారు సత్యాగ్రహ ప్రకటించిన బూనినను కక్షదారులు వచ్చినపుడు న్యాయవాది కుచిరియగు ధర్మమునే సరచేర్చెదరు. అటు వ్రాసి యిచ్చునని నిచ్చెదనని న్యాయవాదుల న్యాయవాదులు వాదించిరి. ఇంగ్లాండులోని న్యాయవాదుల స్వాతంత్ర్యమునకు యిండియాలోని న్యాయవాదుల స్వాతంత్ర్యమునకు విభేదము చేర్చుటరాదని చిరునామలగు నుడివిరి. తీర్పుచెప్పబడలేదు.

తురుష్క జాతీయోద్యమము

కన్వీనర్లతోపాటు, పెప్టెంబరు 22:- తిన్న ఆసియాలోని జాతీయోద్యమమును ఖండించుచు నుల్లానుగా రొక ప్రకటన పంపిరి. తురుష్కలందఱును పెమ్మదిగ నుండవలయుననియు మిత్తవ్యము నవలంబించి ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువులసంగీకరింపవలయుననియు, అట్లులేయ నెడల సంధిసభలోని తురుష్క ప్రతినిధులు చెప్పి దానికేవల వారంగీకరింతుట కనుకూలముగ నుండగలదనియు దానిలో చెప్పిరి. తురుష్క తేజమునకు కృత్తి త్యమును, గౌరవమును కాల్వేయగ నుండునట్టి సంధి లభించు గాకయని దానిలో కట్టకడకు నున్నది.

నోటీసు, (1797)

యలమర్రు అండ్ అంబరుపేట యెస్టేటు యిలాకా ఫిర్యాది నైసవరంగ్రామ ఫారెస్టులోని కలవ, వంటచెరుకు వేలంమూలముగా యజారాను గురించిన ప్రకటన.

1. ఫిర్యాది నైసవరంగ్రామం తాలూకు అడవిలోని కలవ వంటచెరుకు తీసుకొనిపోవు మాక్కు 8-10-19 తేదీన బెడవాడ మకాంలో అరండలుపత్రములో యెస్టేటు మేనేజరుగారివలన 1919-20, 20-21, 21-22 జాఫనలతో ఆఖర యెస్టేటు సంవత్సరములకు యీ క్రింద సమోదు చేసిన షరతుల ప్రకారం బహిరంగముగా వేలం వేయబడును. వేలం కలలు 11 గంటలకు ప్రారంభమవును. వేలం ఆలోజన పూర్తికాని యెడల మరుసటిరోజున కంటిన్యూచేయబడి కొట్టివేయబడును.

2. వేలం పాడవలచుకొన్నవారు ముందుగా 100-0-0 లు ధరావతు వేలం వేయ ఆఫీసరు వద్ద దాఖలు చేయవలెను. ఒకరికిగాను మరిఒకరు పాడవలచుకొన్నవారు అసలు యజమానుని వద్దనుంచి క్రమమయిన కవరు ఆఫ్ ఆటార్ని పొందివున్నట్లు యెగాని పాట పాడకూడదు. అవ జయమును పొందినవారియొక్క ధరావతులు పాట ముగింపుకాగానే వాపసుచేయబడును.

3. ఈవేలం శ్రీరాజావారి మంజూరు వుత్తరువులకు లోబడివున్నది. జాస్తిపాఠము యే పాటనైనా కారణం చెప్పకనే నామంజూరుచేయుటకు వారికి స్వతంత్రము కలదు.

4. ఈవేలం ఫిర్యాది నైసవరంగ్రామం తాలూకు రీ సర్వే 101, 54 సంబర్ల భూములలోని అడవికర్రను గురించి మాత్రమే అయివున్నది. వాటి పరిమాణం యిదిగున కనకరచడమయినది. హద్దులు స్థానునుబట్టి వేలంకాలమందు తెలుకడ మవును.

5. ఈవేలంలో జయమును పొందిన పాటదారు వేలం తనవేర కొట్టివేసిన తోడనే వేలం కట్టిలో చేవ్రాలుచేసి నోటీసును తాను చదివి అందులోని నిబంధనలను తెలుసుకొన్నట్లున్ను, తాను వాటికి లోబడి నడచుకునేలాగునన్ను, ఒక సర్టిఫికెట్టు వేలంపాట జాబితామీద నోటు చేయవలెను.

6. వేలంలో జయముపొందిన పాటదారు తాను మొదల దాఖలుచేసిన ధరావతు మొత్తం సహా పాటమొత్తంలో మూడవ వంతు ధరావతుకు సోపాయ్యేలాగున పాట కొట్టివేయగానే దాఖలు చేయవలెను.

7. వేలంపాట మంజూరు ఆర్డరు అందిన తేదీ లగాయతు 15 రోజులలోగా పాటదారు తన స్వంత ఖర్చులమీద ముచ్చిలికా వ్రాసి రిజిస్ట్రీ చేయించి యివ్వవలయును. సదరు ముచ్చిలికా వ్రాసి యివ్వనిది వేలపు ఆస్తిలో ప్రవేశించి భుక్త పరచుకొనకూడదు.

8. పాటదారు 6-వ పేరాలో చెప్పిన డిపోజిట్టు కట్టక తప్పిపోయినగాని లేక 7-వ పేరాలో చెప్పిన ముచ్చిలికా వ్రాసి యిచ్చుట తప్పిన గాని సదరు యజారాను అట్టి వేలందారుని జవాబుదారి మీద తిరిగి వేలంవేయబడును. అతను ముందుగా కట్టివుండు డిపోజిట్టును యెస్టేటుకు దాఖలుచేసి కోవడమవును. సదరు యీ వేలములో కలుగు నష్టమునకు జవాబుదారు డగును. తిరిగి వేసిన వేలంలో లాభంవచ్చినయెడల మొదటిపాటదారు నకు ఏమీ జోక్యం వుండదు.

9. యేరులు కాపాడుట, కర్మతముల వాలలు మీద పానుచున్న యేరులదరిగి గాని సదరు యేరుల వెలువల అంచునుంచి 20, 30 అడుగుల దూరములోగా వున్న సర్వదా పచ్చిగానుచు చెల్లను కొట్టకూడదు.

10. ఈ యజారాల తాలూకు సొమ్ము యలమర్రు యెస్టేటు యిలాకా యేలూరులోనుండు అంబరుపేట తాలూకాలోగాని నూజవీరు మూచు జూరు ఆఫీసులోగాని ముచ్చిలికా మరకుత్త కానం వాయిదా తేదీనాడు గాని అంతకు ముందు గాని దాఖలుచేసి రజీదురు పొందవలసివది.

11. క్రమమయిన తాకిళ్లు గాటికి వాయిదా పయికం చెల్లించనియెడల నూటికి రు 1-0-0 చొప్పున జూరీ చేర్చి చెల్లించవలెను. వాయిదా పయికం చెల్లించేవరకు అడవిలోనికర్ర తీసుకుని పోకూడదు. మిగిల్చి వాయిదామించిన నెలరోజులలోగా వైకం చెల్లించనియెడల శ్రీ రాజావారు కంట్రాక్టు రద్దు చేసి తిరిగి కంట్రాక్టు జవాబుదారిమీద వేలం వేయబడును. సదరువేలంలో లాభమువచ్చిన యెడల కంట్రాక్టురు ఏమీజోక్యం వుండదుగాని నష్టంవచ్చినయెడల అతను జవాబుదారు అవును.

12. వేలంకయికం మూడు సమాన వాయిదాలమీద చెల్లించవలయును.

మొదటివాయిదా లేక వేలంలో మూడవ వంతుపాట పూర్తి అయిన వెంటనే,

రెండవవాయిదా లేక వేలం మొత్తంలో 3-వ వంతు 1920 సంవత్సరం 1 జూలై,

మూడవవాయిదా లేక వేలం మూడవవంతు 1921 సంవత్సరం

1. కారణముచేత నై నుంచి పార్టీ సొమ్ము రిఫండు వచ్చేయడం సదరు రిఫండు సొమ్ము బడనెరదు.

14. సరకబడిన మోర్లు తిరిగి చిట్టకుగాను వెంటవెంటనే సరిగా చెప్పుడవలెను. అట్లా చేయుటకు తప్పినయెడల నరుకుడు పిండివేయుటకు జమీందారుగ స్వతంత్రము కలిగివుండును.

15. బ్రిటీషు దేశవాసులు కానివారు గాని ఆదేశములో ఆస్తిలేనివారుగాని పాటపాడవలచు కొన్నప్పుడు డిపోజిట్టుక్రింద చెల్లించిన సొమ్ముగాక మిగత వేలంకయికం యావత్తు వేలం మంజూరు కాగానే చెల్లించవలసి యుండుంది.

16. అడవి సరకలకు భూముల సర్వీసుబర్లు కరిమాణం.

నెం 101 రు	య 482-87
నెం 54 రు	య 29-53
	512-40

17. యజారా సొమ్ము చెల్లించగలందులకు యిద్దరు మోతుబరీలను పాటదారు జామీను యివ్వ వలసివుంటుంది.

18. -డవిలో 1 చీకు, 2 జుట్టి, 3 మామిడి, 4 యేపి, 5 కరక్కాయ, 6 తొండ్ర, 7 చింత, 8 యిక్కు, 9 టూకి, 10 చిల్లుకు, 11 కొండ తంకేడు, 12 కుంకుడు, 13 గానుగ, 14 తేం, 15 పాల, 16 ముప్పి, 17 వేప, 18 చంద్రచెల్లెరు నరుకకూడదు.

NUZVID, } Sree Ra 'obhanadri,
15-9-19. } Apr
Zamindar of El
Garu

నోటీసు.

బెజవాడలోని పుయ్యూరు యెట్టేటకాలావస్తుల మూల బంగారము 1919 సంవత్సరం 1 అక్టోబరు లగాయతు కేలంలో విక్రయించబడును. కేలంపాట వరకును పాటకాల మందు తెలియపరచడమవును. (1792)

Dewan & Agent
For zamindar Vuyyur Estate.

అ మ క ము న కు. 1750

రైతు హల్లు, కోనూరు, పెపకేట, హల్లుల స్వేదన సామానములు, జల్లేడరేవులు, యిరిర అన్ని రైతుమిల్లు సామానములు, ఎమిరి, సిమెంటుసాల్లు, కైగ్లూనా, బెల్లింగులు, మిట్టింగులు, పుల్లికానైరా యాకర్లు సామానము గరగయిన ధరలకు యియ్యబడును. ఇంటియే కాక కూరకలయిలు, లాల్లికేటింగు ఆయిలు, గ్రీజు, 50 క్రాడుఆయిలు ఖాళీ పీపాలు, 400 పాల్లు గానులు పట్టు ఖాళీదబ్బాలు విక్రయమున సిద్ధముగానున్నది. ధరలకు యిక్రింది చిరునామాకు యింగ్లీషులో వ్రాసియెడల జవాబులు యియ్యబడును.

S. Venkatarama Aiyar & Co
Post Box No 107 Madras.
Telegraphic Address, Genuine.

ఆంధ్రమహానగృహము

(ఆంధ్రా శ్రీ మము.) (1754)

312, తింబుకెట్టి పేటి, జూర్టిటౌన్, మదిరాస్.

ఇది లాభమును గడించుట కేర్పరువ బడలేదు. తెలుగువానికి అనుకూలముగా భోజనము పెట్టుటకు మౌలము యేర్పరుపబడినది. వంటచేయుటకు తెలుగుచేపు బ్రాహ్మణులే నియమింపబడిరి. ప్రారంభమై నెలదినములు కేసు యొసడి. ను మారు 100 మంది భోజనము చేయుచున్నారు. ఆంధ్రులందరు యిది ము పొంద ప్రార్థించు.

కింకటాచలవణితులవారి

సర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. లక్ష్మీనిలాకరము:—అక్షరముల క్లెగు కోనూరు

లక్ష్మీనిలాకరమునకు నిరంగులై యున్నాడు. ఒక యొక లక్ష్మీనిలాకరమును సీసా తమయొద్ద నుంచెడి ప్రేమకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాంతము కలగలే లేదని తాము సంశయముగ బట్టగలరు. తిలకపురము, మాచిరెడ్డి పాల్వరములు, సన్నిపాతము తెలుగునది తప్పక గుఱచుకుని సీసా 1-1 1-0-0, రు-1 1 ఇశాం. (894)

2. కినివాత కైలం:—క్లెగు గడ్డకును, నందుల కొన్ని

కోవులను మంచిమందు. సీసా 1-1 0-0-0, రు-1 1 ఇశాం.

3. కైలం రావం:—దీనిని సేవించినప్పటినుండియే

జ్ఞాతమున కట్టక (కిలరా) వాంతిశేధి, కిరశేధి, అశేధి కేదులు గుఱచు కాగలరు. సీసా 1-1 1-0-0, రు-1 1 ఇశాం.

4. కాంతుభోగము:—విద్వంసుల బలకాశి, తియ్య

మందు, మంత్రము, ములబద్ధము, అశేధి శేధి, కృత్యము, కను పుష్టియందును. ఆకితిశేధంనును తెలుగునది గుఱచుకుని విద్వంసుల పుష్టిగతికారగుదురు. సీసా 1-1 0-12-0, రు-1 1 ఇశాం

5. లోకానుభవర కస్తూరిమూలము:—విద్వంసుల ను

క్లు ముదిరినవారికి, వాంతిలకు ఉత్తమ గుఱచు కాట, మంత్రము, పడిలేము, వస్త్ర, అశేధి యు, కిర గాదె, సార్వకాయాపు, ములబద్ధం, కృత్యం, విశిష్టము, మర్మము మొదలగు యింకా 100 కోసములను గుఱచుచేయును (801)

150 బిల్లులకు గల సీసా 0.4.0

వివాహ కర్మతో 6-1 1-8.0

" " 12-1 2-18.0

" " 25-3 6-0.0

కవిత్వము, నామ తెలుగునది గుఱచు.

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస

ఉత్తరేశ్వరములు. కైలంబులధను. కలిదినము కలంక కనినది. కొద్దికలుముత్రము మిగిలియున్నది. కర్మకడుగు. కలి 1-1 రు 0-12-0, హస్తేడి రు 0-8-0. శ్రీరామకృష్ణమందిరం, గొడుగుపేట, మచిలీపట్నం. (1700)

మలయ చందనము

(1251) తెలంగాణమునకు కృత్యము మందు పుష్టికామమున్నట్లు ఎవరికి తెలియదు. అర్థము లేదు. పిత్తకా! మున్నగు కలికలెక్కిన వనిలేదు. ఈ వస్తు సేవ మా ములయచందనము ఎలలతో తెలుపు, కర్మ అను మూడు విధములు మును మును ప్రాంతలలో మానును. కట్టి 1-1 2-0.0 గంధకావార్తపే, గాజుమర్రిపే

ప్రకటన

మహా మహాపాథ్యాయ కొక్కండ వెంకటరత్న కవి విరచితమైన అనుదితమైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. ఆంధ్ర భాషాభిమాను లెవరైనప్పటికైనను నయ్యవేయించుట పెట్టెదలెడి వెంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు దగిన ధనసహాయము చేసి గ్రంథముల విషయమై సర్వస్వాంత్యములను బడచుగలరు. అందువలన భాషా సేవను చేయుటయును నిశ్చయించుకొని వెంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము చేయుటయును రెండు కుక్కరములు గలగ గలవు 1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఘటి కాచలమహాత్మ్యము (ప్రబంధము) 3 అజాములో పాఖ్యానము, (యక్షగానము) 4 సత్యనారాయణపాదసము (ప్రబంధము) ఈ కొన్నియై విరచయించు తెలిసికొన గోరవారు కింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును.

వెంకటరత్న కవి గ్రంథములు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తింబుకెట్టిపే, మద్రాసు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అర్హులకు కావ్యరసమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధముల అనుసరించువలననే గల గుఱున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అర్హులకై మును కలగలే కేరీరసాఖ్యమును దృఢగాత్రమును, ఆ యుర్వకృష్టిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇశాముగా సింబుడును. పొట్టుచార్చియు మే మే భరించి తుండెడు. వెంటనే వ్రాసుకోవడము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మునికోంకర్ గోవిందశర్మ, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయం, 161 బాక్స్, మద్రాస్

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయావధములు.

బృహత్ మంజుష్టాదికౌఠ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రథమమైనది. 1 పాను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-1 రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్ధగుతు మంచిమందు. 1 పాను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియునాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్

వరుగ్న

ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు లొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున వెలకుదొరకు పుస్తకముల జాబితా.

1. ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.

అనేక చిత్రవిచిత్రములతో నిండియుండును. మొదటి సంచిక తెల కలి 1-1 1-0-0 రెండవ " " 1-0-0 మూడవ " " 1-0-0 నాల్గవ " (కొద్ది పుస్తకం) 1-8-0 ఐదవ " " 1-0-0 ఆరవ " " 1-0-0 ఇందు విరోధా మహాసంగ్రామ చరిత్రము విశేషము.

ఏడవ సంచిక తెల కలి 1-1 1-0-0 ఎనిమిదవ " " 1-0-0 తొమ్మిదవ " " 1-0-0 పదియవ " " 2-0-0

6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగ్రామ విషయములు సంగ్రహముగా చిత్రపటములలో చూపింపబడి యున్నవి. ఈ పదిసంచికలను ఏక కాలమున కొనువారికి మొత్తము మిద సరసముగా యిచ్చెదము.

2. ఆంధ్రోద్యమము.

ఇందు ఆంధ్రమహా సభాధ్యక్షుల యువ శ్యాసములు, ఆహ్వాన సభాధ్యక్షుల యువశ్యాసములు, పీఠ చిత్రపటములు, చిత్తు తీర్మానములు సలక్షణముగా చక్కని శైలిలో సుస్థురములతో చూపింపబడి యున్నది. తెల కలి 1-1 1-8-0

3. ఆంధ్రసర్వకళాశాల: విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీ మతి కట్టమంచి రామలింగా శాస్త్రి గారి విరచితము తెల 0-4-0

4. ఆత్మజ్ఞాన.

దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీ యచర్య, పా. జగన్నాథస్వామి బి. ఎ. గారి విరచితము తెల 0-8-0

5. భారదాంబ.

సంఘటనాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందు చూపబడినది ఇది శ్రీ భర్మబోధిని యను నాటకము తెల 0-4-0

6. శ్రీరామవిజయము.

ఇది ఏడేంకముల చక్కనినాటకము. కోకలై వెంకటరమణ రావు బి. ఏ. గారిచే వ్రాయబడినది తెల 0-8-0

7. అమృతవల్లి.

1-4-0

8. బుద్ధచరిత్రము.

0-8-0

విజ్ఞానచంద్రికా కవిమత్తు కవీశ్వరుల బహుమతులను బడసిన కంచనపల్లి కనకమ్మగారిచే అనువాదించబడినది.

9. కవిత్వతత్త్వ విచారము.

శ్రీమత కట్టమంచి రామలింగా శాస్త్రి ఎం. ఏ. గారి కృతము తెల 1-8-0

10. తృణకంకణము

0-4-0

11. స్నేహాలత

0-4-0

రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారిచే విరచితము.

12. ఏకభాషాలిప్తి ప్రశంస

0-4-0

13. ఆంధ్రోద్యమము

ఆంధ్రోద్యమ తత్త్వమును వెలుపు చిన్ని పాత్రము 0-2-0

14. ఘోకలే చిత్రపటము

0-1-0

15. విలాసతరంగిణి

0-4-0

(ప్రాస్తుకర్పణ చేయు)

దిరునామ:—

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పొన్నపాక 219 మద్రాసు